

AKTUALITĀTES

**Zemkopības ministrijas iestāžu
atrašanās vietas Latvijas kartē**

Zemkopības ministrija apkopojusi un kartēs attēlojusi dažādu ZM valsts iestāžu atrašanās vietas.

Vizuāli kartēs attēlotas šādas iestādes:

- Valsts meža dienests;
- Pārtikas un veterinārais dienests;
- V/A Lauksaimniecības datu centrs;
- Valsts augu aizsardzības dienests;
- Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra;
- Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs;
- Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi;
- Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts;
- Latvijas Lauksaimniecības universitāte.

Sīkāka informācija ZM mājaslapā www.zm.gov.lv sadaļā *Ministrija/ Iestādes/ Iestāžu izvietojums Latvijas kartē* (<http://www.zm.gov.lv/?sadaļa=56id=10004>).

Uzspiežot uz iestādes simbolu, kartēs redzama arī precīza iestādes adrese.

**LAD paziņojumi un grozījumi
normatīvajos aktos****☑VPM un PVTM par laukaugu platībām
samazinājuma koeficients**

Lauku atbalsta dienests informē, ka saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 1973/2004 4. pantu fiksētais samazinājuma koeficients Vienotajam platību maksājumam (VPM) uz 2010. gada 29. janvāri ir 0,972738 un saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 1973/2004 139. pantu fiksētais samazinājuma koeficients Papildu valsts tiešajiem maksājumiem (PVTM) par laukaugu platībām uz 2010. gada 29. janvāri ir 0,696848.

☞ *Tas nozīmē, ka galējā likme ir aprēķināma, reizinot noteikto maksimālo 2009. gada likmi ar samazinājuma koeficientu:*

- VPM galējā likme:
 $40,18 \times 0,972738 = 39,08 \text{ Ls/ha};$
- PVTM par laukaugu platībām galējā likme:
 $27,87 \times 0,696848 = 19,42 \text{ Ls/ha}.$

Atbalstu likmes par 2009. gadu arī par citiem atbalsta veidiem var apskatīties LAD mājaslapā www.lad.gov.lv sadaļā *ES atbalsts/Tiešie maksājumi/Atbalsta likmes* (<http://www.lad.gov.lv/index.php?d=3703>).

☑Tūrisma aktivitāšu veicināšana

LAD izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanu Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Lauku attīstības programmas (LAP)

pasākumam „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” saskaņā ar MK 2008. gada 15. septembra noteikumiem Nr. 754 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam „Tūrisma aktivitāšu veicināšana””.

Piektās kārtas projektu iesniegumu pieņemšana notiks **no 2010. gada 10. marta līdz 2010. gada 14. aprīlim.**

Piektās kārtas pieejamais publiskais finansējums ir Ls 3 000 000.

Kārtā iesniegto projektu iesniegumu projektu īstenošanas beigu datums ir divu gadu laikā no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Projekta iesnieguma veidlapa un metodiskie norādījumi tās aizpildīšanai ir atrodamā mājaslapā www.lad.gov.lv sadaļā *ES atbalsts*.

Projektu iesniegumi jāiesniedz LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs

- juridiskai personai – atbilstoši tās juridiskajai adresei,
- fiziskai personai – atbilstoši projekta īstenošanas adresei.

**☑Lauksaimniecības produktu pievienotās
vērtības radišana**

LAD izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanu LAP pasākumam „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radišana” saskaņā ar 2009. gada 14. jūlija MK noteikumiem Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir

valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai" un 2008. gada 8. aprīļa MK noteikumiem Nr. 255 „Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai Latvijas lauku attīstības programmas pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” ietvaros”.

Ceturtais kārtas projektu iesniegumu pieņemšana notiks **no 2010. gada 10. marta līdz 2010. gada 14. aprīlim**.

Ceturtais kārtas pieejamais publiskais finansējums ir Ls 10 000 000.

Kārtā iesniegto projektu iesniegumu projektu īstenošanas beigu datums ir divu gadu laikā no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Projekta iesnieguma veidlapa un metodiskie norādījumi tās aizpildīšanai ir atrodami mājaslapā www.lad.gov.lv sadaļā *ES atbalsts*.

Projektu iesniegumi jāiesniedz LAD Centrālajā aparātā Rīgā, Republikas laukumā 2, 816. kabinetā; tālr. 67027128, 67027399.

Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem

LAD izsludina atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanu LAP pasākumam „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” saskaņā ar MK 2008. gada 7. jūlija noteikumiem Nr. 525 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem””.

Projektu iesniegumu pieņemšana notiks šādās kārtās:

- 10. kārtā – no 2010. gada 10. marta līdz 2010. gada 14. aprīlim ar kopējo publisko finansējumu Ls 5 000 000 apmērā;
- 11. kārtā – no 2010. gada 15. aprīļa līdz 2010. gada 17. maijam ar kopējo publisko finansējumu Ls 5 000 000 apmērā;
- 12. kārtā – no 2010. gada 18. maija līdz 2010. gada 18. jūnijam ar kopējo publisko finansējumu Ls 5 000 000 apmērā.

Kārtās iesniegto projektu īstenošanas beigu datums ir divu gadu laikā no LAD lēmuma pieņemšanas par projekta iesnieguma apstiprināšanu.

Projekta iesnieguma veidlapa un metodiskie norādījumi tās aizpildīšanai ir atrodami mājaslapā www.lad.gov.lv sadaļā *ES atbalsts*.

Projektu iesniegumi jāiesniedz LAD reģionālajās lauksaimniecības pārvaldēs pēc atbalsta pretendenta juridiskās adreses.

Mainītas prasības svaigpiena aprītei

2010. gada 13. februārī stājās spēkā jauni MK noteikumi Nr. 123 „Veterinārās, higiēnas un nekaitīguma prasības svaigpiena aprītei”, līdz ar to spēku zaudēja iepriekšējie MK 2008. gada 20. maija noteikumi

Nr. 358, kas noteica veterinārās, higiēnas un nekaitīguma prasības svaigpiena aprītei.

Noteikumos ir atcelta prasība pēc svaigpiena realizācijas atļaujas, nosakot, ka visi svaigpiena ražotāji iekļaujami valsts aģentūras „Lauksaimniecības datu centrs” izveidotajā un uzturētajā vienotajā svaigpiena kvalitātes datu bāzē. Šajā datu bāzē tiek pievienotas norādes, ka svaigpienu realizēt ir aizliegts, ja ir konstatēti pārkāpumi dzīvnieku veselības, novietnes higiēnas vai svaigpiena kvalitātes jomā. Noteikumos ir noteikta kārtība, kādā atceļams svaigpiena realizācijas aizliegums.

Tāpat noteikumos precizēts institūcijas nosaukums, kura veic laboratoriju akreditācijas procesu Latvijā, kā arī noteikta laboratorija, kurā veic analīzes, ja rodas strīds starp svaigpiena pircēju un svaigpiena ražotāju. Noteikumos tiek samazināts administratīvais slogs uzņēmējiem, nosakot, ka piena pircējs pats nodrošina piena paraugu ņemēju apmācību.

Par nosacījumiem saistībā ar putnu gripu

2010. gada 13. februārī stājās spēkā grozījumi MK 2007. gada 19. jūnija noteikumos Nr. 405 „Putnu gripas uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” (MK noteikumi Nr. 125).

Lai augsti patogēno putnu gripu, ko izraisa A tipa H5N1 apakštipa putnu gripas vīruss, no savvaļas putniem nevarētu pārnest uz mājputnu novietnēs un nebrīvē turētiem putniem, esošajiem pasākumiem ir jābūt stingrāk regulētiem, tādēļ noteikumos

- ietverts Komisijas 2005. gada 17. oktobra Lēmums 2005/731/EK, ar ko nosaka papildu prasības putnu gripas uzraudzībai attiecībā uz savvaļas putniem. Līdz ar to medniekiem, savvaļas putnu aizsardzības un mednieku biedrību pārstāvjiem būs jāziņo par savvaļas putnu „virsnormas mirstību un nozīmīgiem savvaļas putnu saslimšanas gadījumiem”. Tas nozīmē: ja medniekiem vai savvaļas putnu aizsardzības biedrību pārstāvjiem būs aizdomas par to, ka putni kādā apvidū pastiprināti mirst, vai masveidīgi tiek konstatētas saslimšanas pazīmes, tad par šo situāciju būs jāziņo Pārtikas un veterinārajam dienestam;
- ietverts Komisijas 2005. gada 19. oktobra Lēmums 2005/734/EK, ar ko nosaka biodrošības pasākumus, kas paredz putnu gripas īpaši apdraudētos apgabalos ieviest agrinās konstatācijas sistēmu, kuras ietvaros dzīvnieku īpašniekiem ir pienākums ziņot, ja putniem novēro pazīmes, kas liecina par saslimšanu. Turklāt šajos apgabalos tiks aizliegta putnu turēšana ārpus novietnes telpām, izņemot gadījumus, kad nodrošināti apstākļi, kas novērš slimības ierosinātāja pārvešanas iespējas no savvaļas putniem uz mājputniem;
- noteikts, ka no 2010. gada 1. janvāra Pārtikas un veterinārā dienesta pienākums ir paraugu noņemšana un nosūtīšana izmeklēšanai.

Sagatavots LLKC Ekonomikas nodaļā pēc LAD, ZM un citas informācijas

VALSTS SUBSĪDIJAS

Ministru kabineta noteikumi Nr. 108 "Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību"

Konspekts

2010. gada 11. februārī laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" tika publicēti MK noteikumi Nr. 108 "Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību". Saskaņā ar šiem noteikumiem 2010. gadā valsts atbalsts lauksaimniecībai tiek piešķirts Ls 10 043 729 apmērā. Uz subsīdijām var pretendēt fiziskas vai juridiskas personas, kas atbilst noteikumos izvirzītajām prasībām. Valsts subsīdijas sadalītas šādiem atbalsta pasākumiem:

- atbalsts lopkopības attīstībai – Ls 4 130 789:
 - ciltsdarbam un dzīvnieku audzēšanai (Ls 3 519 068)
 - * piensaimniecībā izmantojamo dzīvnieku audzēšanai – Ls 2 182 019;
 - * liellopu gaļas ražošanas nozarē – Ls 265 869;
 - * cūkkopības nozarē – Ls 450 000 (nepārsniedzot 149 994 latus ceturksnī);
 - * zirgkopības nozarē – Ls 90 000;
 - * aitkopības nozarē – Ls 130 320;
 - * kazkopības nozarē – Ls 36 000;
 - * netradicionālajās nozarēs – Ls 72 000;
 - * dzīvnieku ciltsvērtības un ģenētiskās kvalitātes noteikšanai – Ls 103 860;
 - * dzīvnieku, ganāmpulku un novietņu reģistra uzturēšanai un piena šķirņu govju un kazu virspārraudzības nodrošināšanai – Ls 189 000;
 - dzīvnieku liķu savākšanai, transportēšanai, pārstrādei un iznīcināšanai – Ls 428 796;
 - transmisīvās sūkļveida encefalopātijas (TSE) testu izmaksu segšanai 50% apmērā – Ls 182 925;
 - atbalsts augkopības attīstībai – Ls 137 385:
 - augu gēnu bankas, centrālās datubāzes un molekulārās pasportizācijas laboratorijas darbības nodrošināšanai – Ls 24 750;
 - kultūraugu genofonda saglabāšanai – Ls 40 500;
 - augsnes minerālā slāpekļa monitoringa īstenošanai – Ls 45 135;
 - kvalitatīvas sēklas sagatavošanai un izmantošanai – Ls 27 000;
 - atbalsts pētījumiem, starptautiskai un savstarpējai sadarbībai – Ls 534 826:
 - lauksaimniecībā izmantojamiem zinātnes projektiem – Ls 159 804;

- lauku un lauksaimnieku biedrību un nodibinājumu savstarpējās sadarbības veicināšanai un dalībai starptautiskajās organizācijās – Ls 195 022;
- tehniskais atbalsts lauksaimniecības nozarē – Ls 180 000;
- atbalsts tirgus veicināšanai – Ls 90 000;
- atbalsts lauksaimniecības nozaru riska samazināšanai – Ls 168 300:
 - apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšanai – Ls 162 000;
 - dalībai lauksaimniecības risku fondā – Ls 6300;
- atbalsts investīciju veicināšanai lauksaimniecībā – Ls 1 500 000:
 - kreditprocentu daļējai dzēšanai – Ls 900 000;
 - kreditprocentu dzēšanai atbilstošām lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām – Ls 600 000;
- atbalsts kreditprocentu starpības kompensēšanai – Ls 100 000;
- iepriekšējā gadā uzsāktu pasākumu izpildes finansējums – Ls 3 382 429 (t. sk. par atbalstu ciltsdarbam un dzīvnieku audzēšanai cūkkopības nozarē Ls 197 127).

Daļai subsīdiju pieteikšanās termiņš bija jau marta sākumā (tostarp piensaimniecības atbalstam un kreditprocentu daļējai segšanai), tāpēc par šiem atbalsta pasākumiem šajās tabulās informācija nav dota (pēc noteikumu spēkā stāšanās par to informācija jau tika sniegta elektroniskā veidā LLKC un VLT mājaslapās).

Šajās tabulās ir sniegta informācija par galvenajiem katrā subsīdiju nolikuma pielikumā izvirzītajiem nosacījumiem (pasākumiem, kuros pieteikšanās termiņš ir pēc 15. marta) – kas var saņemt atbalstu, par ko un kādā apmērā tas tiks izmaksāts, kāds ir iesnieguma termiņš. Pilnīgu informāciju par pārējiem subsīdiju pielikumos minētajiem nosacījumiem (iesniedzamajiem dokumentiem, atbalsta saņemšanas kritērijiem, subsīdiju piešķiršanas un izmaksāšanas kārtību un citiem jautājumiem) var saņemt, iepazīstoties ar subsīdiju nolikuma pilnu tekstu, kā arī Lauku atbalsta dienesta reģionālajās pārvaldēs un LAD mājaslapā www.lad.gov.lv sadaļā *Valsts atbalsts*.

Šie noteikumi stājas spēkā 2010. gada 12. februārī.

Lietotie saīsinājumi:

LAD – Lauku atbalsta dienests
LAD RLP – Lauku atbalsta dienesta reģionālā lauksaimniecības pārvalde
ZM – Zemkopības ministrija
LIZ – lauksaimniecībā izmantojamā zeme
ES – Eiropas Savienība

LR – Latvijas Republika
LDC – Lauksaimniecības datu centrs
VAAD – Valsts augu aizsardzības dienests
PVD – Pārītkas un veterinārais dienests
PVN – pievienotās vērtības nodoklis

1. pielikums. ATBALSTS LOPKOPIBAS ATTĪSTĪBAI

Par ko, cik un kad?

Kam?

PIENSAIMNIECĪBA

Augstvērtīgu šķirnes bulļu ģenētiskās kvalitātes noteikšana un novērtēšana pēc pēcnācējiem

Uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar maksīgo apsēklošanu un embriju transplantāciju

Subsidijas piešķir, ja bulļi ir sasniedzis 12 mēnešu vecumu un ir sertificēts normatīvajos aktos par vaislinieku, to bioproducta un transplantējamo embriju sertifikāciju noteiktajā kārtībā, – Ls 30 par katru bulli mēnesī.
Iesnieguma termiņš: 2010. gada 1. aprīlis

LIELLOPU GAĻAS RAŽOŠANA

Ģenētiskās kvalitātes un ciltsvērtības noteikšana

Šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijām

Šķirnes saimniecībā par pārraudzībā esošu gaļas šķirņu valsts ciltsgrāmatā uzņemtu tīršķirnes zīdītājovi – vienreizējs maksājums Ls 40, t. sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90

Zīdītājovju pārraudzības ganāmpulkā par pārraudzībā esošu gaļas šķirņu tīršķirnes zīdītājovi un tīršķirnes teli, kas vecāka par 18 mēnešiem – vienreizējs maksājumu Ls 31, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90

Zīdītājovju pārraudzības ganāmpulkā par pārraudzībā esošu vismaz otrās pakāpes krustojuma gaļas šķirņu zīdītājovi un teli, kas vecāka par 18 mēnešiem – vienreizējs maksājums Ls 13, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90

Zīdītājovju pārraudzības ganāmpulkā par pārraudzībā esošu, sertificētu tīršķirnes vaislas bulļi (sertificēts līdz 2010. gada 1. janvārim), kas novērtēti pēc pēcnācējiem kontrolnobarošānā – vienreizējs maksājums Ls 225, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90

Zīdītājovju pārraudzības ganāmpulkā par pārraudzībā esošu, sertificētu tīršķirnes vaislas bulļi (sertificēts līdz 2010. gada 1. janvārim), kas novērtēti pēc pēcnācēju kvalitātes (pēcnācēju dzimšanas un atšķiršanas svārs atbilst selekcijas darba veikšanai noteiktajām prasībām) – vienreizējs maksājums Ls 125, t.sk. Ls 0,90

Iesnieguma termiņš:
2010. gada 15. aprīlis

AITKOPIĀ	
Ģenētiskās kvalitātes noteikšana un novērtēšana	<p>Par vaislai ataudzējamās elites klases un pirmās klases aitas un elites klases teļa (no viena līdz 1,5 gadu vecumam) ģenētiskās kvalitātes novērtēšanu – vienreizējs maksājums Ls 20, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 1</p> <p>Par elites klases vaislas aitu mātes ģenētiskās kvalitātes novērtēšanu pēc pēcnācējiem – vienreizējs maksājums Ls 45, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 1</p> <p>Par pirmās klases vaislas aitu mātes ģenētiskās kvalitātes novērtēšanu pēc pēcnācējiem – vienreizējs maksājums Ls 25, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 1</p> <p>Par augstvērtīga šķirnes teļa ģenētiskās kvalitātes noteikšanu un novērtēšanu pēc pēcnācējiem kontrolbarošanā – vienreizējs maksājums Ls 79, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 1</p> <p>Par sertificēta augstvērtīga šķirnes teļa ģenētiskās kvalitātes noteikšanu pēc pēcnācējiem – vienreizējs maksājums Ls 55, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 1</p>
Ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes noteikšana	<p>Šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijām</p> <p>Šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijām</p>
Ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes noteikšana	<p>Par pārraudzības ganāmpulkā esošas kazas, kurai pēdējās laktācijas (240–305 dienas) izslaukums ir vismaz 400 kg un tās pēdējās noslēgtās laktācijas dati ir izmantojami ciltstdarbā, produktivitātes novērtēšanu – vienreizējs maksājums Ls 28, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90</p> <p>Par augstvērtīga šķirnes aža ģenētiskās kvalitātes noteikšanu pēc pēcnācējiem, ja tie ir sertificēti normatīvajos aktos par vaislinieku, to bioprodukta un transplantējamo embriju sertifikāciju noteiktajā kārtībā – vienreizējs maksājums Ls 30, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90</p>
NETRADICIONĀLĀS NOZARES	
Ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes novērtēšana	<p>Audzētāju organizācijām, kuras veic dzīvnieku un bišu ciltssaimju ģenētiskās kvalitātes un produktivitātes novērtēšanu šķirnes saimniecībās atbilstoši nozares ciltstdarba programmai</p>
	<p>Briezķopībā par novērtētu audzējamo vaislas dzīvnieku, kura vērtējums ir no 7 līdz 10 punktiem – vienreizējs maksājums Ls 12,50, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90</p> <p>Zvērkopībā par pirmās klases un otrās klases audzējamā vaislas dzīvnieka novērtēšanu: par ūdēli un šinšillu – vienreizējs maksājums Ls 0,70, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,20; par lapsu un polārlapsu – vienreizējs maksājums Ls 1,50, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,50</p> <p>Truškopībā par novērtētu vaislas māti, kurai ir vismaz viens saglabāts metiens, vaislas tēvu, ar kuru lecinātām (vismaz četrām) mātēm atzīta grūsnība un kura vērtējums ir no 93 līdz 100 punktiem – vienreizējs maksājums Ls 1,10, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,30</p> <p>Strauskopībā par novērtētu audzējamo vaislas dzīvnieku, kura vērtējums ir no 7 līdz 15 punktiem – vienreizējs maksājums Ls 10, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 1</p> <p>Bišķopībā par novērtētu bišu ciltssaimi, kuras vērtējuma kubitālā indeksa rādītāji ir robežās no 1,3 līdz 2,7, kā arī citi selekcijas darbam nepieciešamie rādītāji atbilst norādītajai pasūgai, – vienreizējs maksājums Ls 7, t.sk. administratīvās izmaksas Ls 0,90</p>

Iesnieguma termiņš:
2010. gada 1. jūlijs

Iesnieguma termiņš:
2010. gada 1. augusts

Iesnieguma termiņš:
2010. gada 1. septembris

<p>Dzīvnieku liķu savākšana, transportēšana, pārstrāde un iznīcināšana</p>	<p>Pretendentiem, kuri nodrošina ES noteiktās prasības, un kuru uzraudzību un kontroli veic PVD</p>	<p>Atbalsts paredzēts līdz 100% no dzīvnieku liķu savākšanas un transportēšanas izmaksām un 75% no šādu dzīvnieku liķu pārstrādes un iznīcināšanas izmaksām:</p> <ul style="list-style-type: none"> par visa vecuma liellopu, aitu un kazu liķu savākšanu, transportēšanu, pārstrādi un iznīcināšanu – līdz Ls 140 par tonnu; par lauksaimniecības dzīvnieku liķu (izņemot visa vecuma liellopu, aitu un kazu liķu) savākšanu, transportēšanu, pārstrādi un iznīcināšanu – līdz Ls 50 par tonnu; par putnu liķu pārstrādi un iznīcināšanu uz vietas putnu novietnē – līdz Ls 6 par tonnu 	<p>Iesnieguma termiņš: sākotnēji slēdz līgumu ar LAD. Turpmāk katru mēnesi līdz desmitajam datumam iesniedz iesniegumu LAD un pārskatu PVD</p>
<p>Atbalsts transmisīvās sūkņveida encefalopātijas (TSE) laboratorisko testu izmaksu daļējai segšanai</p>	<p>Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajam institūtam</p>	<p>Par TSE testiem, kas veikti no 2010. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim. Atbalsta mērķis ir nodrošināt daļēju TSE laboratorisko testu izmaksu segšanu PVD atzītai kautuvēm paredzēts 50% apmērā no TSE testa izmaksām, bet ne vairāk kā Ls 4,49 par veiktu testu. Kautuve no dzīvnieka īpašnieka iekasē Ls 5,43 (tai skaitā PVN) par vienu dzīvnieku TSE testa veikšanai. Iesnieguma termiņš: līdz katra mēneša piecpadsmitajam datumam Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts iesniedz pārskatu par veiktajiem testiem</p>	
<p>2. pielikums. ATBALSTS AUGKOPIBAS ATTĪSTĪBAI</p>			
<p>Pasākums</p>	<p>Kam?</p>	<p>Par ko, cik un kad?</p>	
<p>Kultūraugu ģenofonda saglabāšana</p>	<p>Pretendentiem, kuriem pieder kultūraugu ģenofonda kolekcija (izņemot dekoratīvos augus)</p>	<p>Par augu ģenētisko resursu kolekciju saglabāšanu un to novērtēšanu, selekcijas darba paplašināšanas turpināšanu. Iesnieguma termiņš: 2010. gada 20. marts</p>	
<p>Augu ģēnu bankas, centrālās datu bāzes un molekulārās pasportizācijas laboratorijas darbības nodrošināšana</p>	<p>Zinātniskam institūtam, kas uztur augu ģēnu banku un augu ģenētisko resursu centrālo datubāzi</p>	<p>Par augu ģēnu bankas, centrālās datu bāzes un molekulārās pasportizācijas laboratorijas darbības nodrošināšanas pasākumiem. Programmas īstenošanas periods: no 2010. gada 1. marta līdz 2011. gada 1. martam. Iesnieguma termiņš: 2010. gada 1. aprīlis</p>	
<p>Kvalitatīvas sēklas sagatavošana un izmantošana</p>	<p>Valsts augu aizsardzības dienestam</p>	<p>Pēc VAAD maksas pakalpojumu cenrāža 100% apmērā par šādiem 2010. gadā sniegtajiem pakalpojumiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> lauku apskati Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrētajām personām, ja lauku apskates platība labībām ir virs 10 ha, kartupeļiem – virs 1 ha, eļļas augiem un šķiedraugiem – virs 5 ha; vidējā parauga ņemšanu no sertifikācijai paredzētajām sēklu partijām labībām, eļļas augiem un šķiedraugiem, kā arī paraugu analīzi; etiķešu drukāšanu un izsniegšanu (labības, eļļas augi un šķiedraugi), augu pasu (etiķešu) drukāšanu un izsniegšanu (kartupeļi); kartupeļu bumbuļu laboratorisko analīzi kartupeļu gaišās un tumšās gredzenpuves noteikšanai; sēklas kartupeļu virusu infekcijas noteikšanu; sēklas kartupeļu virusu infekcijas noteikšanu; sēklas kartupeļu virusu infekcijas noteikšanu; sēklas kartupeļu virusu infekcijas noteikšanu; <p>Par šiem pakalpojumiem nebūs jāmaksā sēklaudzēšanas saimniecībām, kuras izmantos šos pakalpojumus</p>	

Integrēta dārzenaugu audzēšana	Pretendentiem, kuriem kultūragu sējumi un stādījumi iekārtoji atbilstoši integrētas audzēšanas tehnoloģijas prasībām un to apliecina ieraksts VAAD Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā	Par reāli apsētajām un apstādītajām kultūragu platībām atbilstoši 2006. un 2007. gadā noslēgtajam līgumam un deklarētajām platībām Lauku atbalsta dienestā. Ja pretendents neizpilda saistības, ko uzņēmis 2006. un 2007. gadā konkrēto platību apsaimniekošanā, saistības tiek pārtrauktas un pretendents viena mēneša laikā jāatmaksā iepriekš saņemtais atbalsts par konkrēto platību. Iesnieguma termiņš: 2010. gada 1. jūnijs	Dārzenaugu audzēšana atklātā laukā	Summa (Ls/ha)
Integrēta augļu un ogu audzēšana	Pretendentiem, kuriem augļu koku vai ogulāju stādījumi iekārtoji atbilstoši integrētas audzēšanas tehnoloģijas prasībām un to apliecina ieraksts VAAD Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā	Par reāli apsētajām un apstādītajām kultūragu platībām atbilstoši 2006. un 2007. gadā noslēgtajam līgumam un deklarētajām platībām Lauku atbalsta dienestā. Ja pretendents neizpilda saistības, ko uzņēmis 2006. un 2007. gadā konkrēto platību apsaimniekošanā, saistības tiek pārtrauktas un pretendents viena mēneša laikā jāatmaksā iepriekš saņemtais atbalsts par konkrēto platību. Iesnieguma termiņš: 2010. gada 1. jūnijs	Augļu un ogu dārzi	Summa (Ls/ha)
			Ābeles, bumbieres	301
			Plūmes, ķirši	245
			Avenes	262
			Dzērvenes	227
			Upenes, jāņogas, ērkšķogas, krūmciņonijas	161
			Krūmellenes (zīlenes)	252
			Zemenes	110

3. pielikums. ATBALSTS PĒTĪJUMIEM, STARPTAUTISKAI UN SAVSTARPĒJAI SADARBĪBAI

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Lauksaimniecībā izmantojamie pētījumu projekti	Pretendentiem (izpildītājiem), kas ir reģistrējušies Zinātnisko institūciju reģistrā. Atbalsts paredzēts, lai turpinātu pārejošos pētījumus (sākti 2007. un 2008. un 2009. gadā), kas nepieciešami nozaru attīstībai un integrētās augu audzēšanas sistēmas ieviešanai	Līdzekļus var izlietot darba algām, lauku izmēģinājumu ierīkošanai, analīžu veikšanai, komandējumiem, pētījumam nepieciešamo materiālu iegādei, izdevumiem infrastruktūras uzturēšanai, tai skaitā nodokļiem
Tehniskais atbalsts lauksaimniecības nozarē	Lēmumu par subsīdiju piešķiršanu pieņem ZM izveidota komisija, izvērtējot pretendentu iesniegumus, kas saistīti ar lauksaimniecības un lauku attīstības veicināšanu, prioritāri paredzot atbalstu: <ul style="list-style-type: none"> lauksaimniecības attīstības veicināšanas un sadarbības pasākumiem; lopkopības nozaru starptautisko konferenču un lauksaimnieciskās izstādes norises nodrošināšanai Latvijā; akcizes nodokļa atmaksas dizeļdegvielas administrēšanai; neparedzētiem gadījumiem, kas saistīti ar ES prasību un atbalsta ieviešanu. LAD izmaksā atbalstu, pamatojoties uz komisijas pieņemto lēmumu 	

4. pielikums. ATBALSTS TIRGUS VEICINĀŠANAI

Par ko, cik un kad?

Atbalstu piešķir Latvijas lauksaimniecības un pārtikas sektora pārstāvniecības stendu organizēšanai un līdzfinansējuma piešķiršanai dalībai kopstendā starptautiskajās izstādēs laika periodā no 2010. gada 1. februāra līdz 2011. gada 31. janvārim.
Iesnieguma termiņš: 2010. gada 5. maijs

Līdzfinansējums par dalību kopstendā starptautiskajās izstādēs. Attiecināmās izmaksas dalībai kopstendā ir nomas maksa par neap-
rīkoto ekspozīcijas platību.
Iesniegums jāiesniedz Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtam

Atbalstu pretendentiem bioloģiskās lauksaimniecības shēmā piešķir:

- Ls 300 apmērā – bioloģiskās lauksaimniecības primāro produktu, t.sk. biškopiņas produktu, ražotājam, kurš realizējis fasētus un marķētus bioloģiskos produktus vai kurš nodrošina produkta piegādi bioloģiskās lauksaimniecības pirmapstrādes, apstrādes vai pārstrādes uzņēmumam un kura ieņēmumi par realizēto produkciju shēmā atbalsta piešķiršanas laikposmā pārsniedz šajā pasākumā pieteikto summu;
- Ls 800 apmērā – PVD reģistrētam un kontroles institūcijā sertificētam bioloģiskās lauksaimniecības produkta ražotājam mājās apstākļos un primāro biškopiņas produktu ražotājam ar vismaz 150 bišu saimēm, kura ieņēmumi par realizēto produkciju shēmā atbalsta piešķiršanas laikposmā pārsniedz šajā pasākumā pieteikto summu;
- Ls 1500 apmērā – PVD reģistrētam uzņēmumam, izņemot bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražotājam mājās apstākļos, kurš veic bioloģisko produktu, izņemot biškopiņas, pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi un kontroles institūcijā sertificējis bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādi, kā arī līdz 2010. gada 1. janvārim ir norēķinājies ar izejvielu piegādātāju;
- Ls 2100 apmērā – PVD atzītam uzņēmumam, kurš veic bioloģisko produktu pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi un kontroles institūcijā sertificējis bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādi un līdz 2010. gada 1. janvārim ir norēķinājies ar izejvielu piegādātāju.

Atbalstu pretendentiem nacionālās pārtikas kvalitātes shēmā piešķir:

- Ls 200 apmērā – izejvielu ražotājam, kurš nodrošina produktu piegādi pirmapstrādes, apstrādes vai pārstrādes uzņēmumam un kura ieņēmumi par realizēto produkciju nacionālajā pārtikas kvalitātes shēmā atbalsta piešķiršanas laikposmā pārsniedz atbalstam šajā pasākumā pieteikto summu;
- Ls 300 apmērā – primāro produktu, t.sk. biškopiņas produktu, ražotājam, kurš realizējis fasētus un marķētus produktus;
- Ls 1500 apmērā – PVD reģistrētam uzņēmumam, izņemot biškopiņas, kurš veic produktu pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi un līdz 2010. gada 1. janvārim ir norēķinājies ar izejvielu piegādātāju;
- Ls 2100 apmērā – PVD atzītam uzņēmumam, kurš veic produktu pirmapstrādi, apstrādi vai pārstrādi un līdz 2010. gada 1. janvārim ir norēķinājies ar izejvielu piegādātāju.

Iesnieguma termiņš: no 2010. gada 1. oktobra līdz 1. novembrim

Pasākums	Kam?
Latvijas lauksaimniecības un pārtikas sektora pārstāvniecības izstādēs	Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtam Latvijā reģistrētiem komersantiem, zemnieku saimniecībām, kooperatīvam sabiedrībām, kas darbojas lauksaimniecības un pārtikas produktu ražošanas vai tirdzniecības jomā, izņemot zivsaimniecības
Atbalsts pārtikas kvalitātes shēmai	Atbalstu piešķir par piedalīšanos nacionālajā pārtikas kvalitātes shēmā ar normatīvajiem aktiem par pārtikas kvalitātes shēmām, to ieviešanas, darbības, uzraudzības un kontroles kārtību. Atbalstu piešķir par laikposmu no 2009. gada 1. septembra līdz 2010. gada 1. septembrim

5. pielikums. ATBALSTS LAUKSAIMNIECĪBAS NOZARU RISKA SAMAZINĀŠANAI

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšana	Primārās lauksaimniecības produkcijas ražotājiem	<p>Apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšanai 2010. gadā par kultūraugu un produktīvo lauksaimniecības dzīvnieku apdrošināšanu – 50% apmērā, bet ne vairāk kā</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ls 25 par vienu vienību (ha vai liellopu vienību); • Ls 50 par 1 ha kartupeļu un dārzeņu; • Ls 150 par 1 ha augļu koku un ogulāju. <p>Iesnieguma termiņš: 2010. gada 30. decembris</p>
Dalība lauksaimniecības risku fondā	Lauksaimniecības risku fonda dalībniekiem saskaņā ar normatīvajos aktos par lauksaimniecības risku fondu noteikto kārtību LAD atmaksā ne vairāk kā 50% no fondā faktiski iemaksātajiem naudas līdzekļiem. Lai saņemtu šo atbalstu, pretendents nav papildus jāvērtē LAD, jo pieteikšanās šī atbalsta saņemšanai notiek vienlaikus ar pieteikšanos dalībai lauksaimniecības risku fondā	

6. pielikums. ATBALSTS INVESTĪCIJU VEICINĀŠANAI LAUKSAIMNIECĪBĀ

Pasākums	Kam?	Par ko, cik un kad?
Kreditprocentu daļēja dzēšana	Normatīvajos aktos par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstību noteiktajā kārtībā atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, kas ir saņēmušas ilgtermiņa kredītu vai finanšu līzingu investīcijām jaunu un rekonstruējamo lauksaimniecības ražošanas būvju būvniecībā un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma iegādei	<p>Atbalsts <u>netiek piešķirts</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • par traktortehnikas, piekabju un lauksaimniecībā izmantojamo tehnoloģisko agregātu iegādi; • par atsevišķu iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma iegādi, ja tas nenotiek vienlaikus lauksaimnieciskās ražošanas būvju būvniecības vai rekonstrukcijas projekta ietvaros. <p>Atbalsts sedz daļu no faktiski samaksātās ilgtermiņa, īstermiņa kredīta, finanšu līzinga vai faktoringa procentu gada summas. Atbalsta apmērs ir summa, kas nepārsniedz 3% gada kredītlīkmi vai faktisko līkmi, ja kredītprocentu likme ir mazāka par 3%.</p> <p>Ilgtermiņa investīcijām kopējā atbalsta intensitāte nevar pārsniegt 40% no investīciju attaisnoto izdevumu summas un 50%, ja saimnieciskās darbības veicējs atrodas mazāk labvēlīgā apgabalā.</p> <p>Iesnieguma termiņš: 2010. gada 1. maijs</p>

VALSTS UN ES ATBALSTS

LAD atbildes uz lauksaimnieku jautājumiem

2010. gada janvāra beigās notika kārtējā Lauku atbalsta dienesta (LAD) speciālistu tikšanās ar lauksaimniekiem, lai atbildētu uz viņiem neskaidrajiem jautājumiem par valsts un ES atbalsta saņemšanu.

PAR PLATĪBU MAKSĀJUMIEM

Kādos termiņos paredzēts pilnībā norēķināties par 2009. gada platību maksājumiem (VPM, PVTM)?

Maksājumi par 2009. gadu tiks veikti saskaņā ar mājaslapā (<http://www.lad.gov.lv/index.php?d=3760>) ievietoto maksājumu grafiku. Galanorēķinus uzsāksim jau februārī un tie tiks veikti pieejamā finansējuma ietvaros. Lielākā daļa finansējuma tiks izmaksāts februārī un martā. Problemātiskie gadījumi tiks risināti, un tiem galamaksājuma termiņš ir 30. jūnijs.

Kāds iemesls ir tam, ka saimniecībām, kas nodarbojas ar bioloģiskās lauksaimniecības produktu ražošanu, gadu no gada tiek aizkavēti platību avansa maksājumi (VPM, PVTM)?

Ir jāredz konkrētā saimniecība, jo iemesli var būt dažādi (šogad daudzi lauksaimnieki nesamaksāja par sertifikāciju, līdz ar to sertificējošās institūcijas nedeva atzinumus, vai arī tika samazinātas saistību platības, līdz ar to administrēšanas process ir garāks). Principā kavēšanās nav, jo VPM avanss ir samaksāts 97% lauksaimnieku (neapmaksāti ir tikai problemātiskie iesniegumi, kuros ir neatrisinātas pārdeklarācijas vai dubultās deklarācijas un citas kļūdas) un esam uzsākuši bioloģiskās lauksaimniecības attīstības atbalsta izmaksu.

Situācija: vēstulē paziņots, ka LAD klientam 2008. gadā tiek uzliktas sankcijas attiecībā uz VPM, MLA un Natura 2000 maksājumiem. Tās tiks ieturētas no atbalsta, kuru klienti būs tiesīgi saņemt turpmāko 3 gadu laikā.

1. Vai šim klientam turpmākos 3 gadus ir jāiesniedz maksājumu pieteikums LAD noteikti?

Nē, iesniegums obligāti nav jāiesniedz. 3-gadīgās sankcijas princips: ja uzliktā sankcija ir Ls 100, bet pienākošais atbalsts – Ls 150, tad jau pirmajā gadā šī sankcija tiek ieturēta un klientam izmaksās atlikušos Ls 50. Nākamajos divos gados lauksaimnieks jau atkal var saņemt pilnu atbalsta summu (ja, protams, netiek konstatēti pārkāpumi). Ja klients trīs gadu laikā nav iesniedzis pieteikumu, tad sankcija automātiski dzēšas.

2. Vai klients minēto platību drīkst iznomāt citam, arī klientam, kurš to vēlas apstrādāt, vai cits (otrais) klients varētu saņemt maksājumus?

Jā – šo platību var iznomāt citam klientam, bet jārēķinās ar to, ka platība, kura bija pamatā 3-gadīgās sankcijas aprēķinam, tiks pastiprināti kontrolēta.

Līdz kuram datumam ir jāprecizē bloka kartes?

Lauku atbalsta dienests precizē lauku bloku kartes līdz 1. martam. Līdz šim laikam precizētie lauku bloki būs redzami uz jaunajām lauku bloku kartēm. Tos iesniegumus, kuri iesniegti pēc 15. februāra, atrisina pēc karšu drukāšanas un tie tiek ņemti vērā, veicot pieteikuma administrēšanu.

Līdz kuram datumam drīkst uzrakstīt bloku apvienošanas pieteikumus nākamajam pieteikšanās termiņam, kādi dokumenti ir nepieciešami?

Bloku apvienošanas pieteikumu iesniedz kā precizēšanas pieprasījumu, aizpildot veidlapu (Rokasgrāmatas platību maksājumu saņemšanai 2010. gadā pielikums „Pasūtījuma veidlapa lauku bloku kartes precizēšanai”), ja nepieciešams pievieno arī lauku bloku kartes kopiju. Precizēšanas pieprasījumus drīkst iesniegt visu gadu. Lai izmaiņas varētu izdrukāt uz lauku bloku kartes, tās ir jāiesniedz līdz 15. februārim.

Dažiem laukiem reljefs ir kalnains, mērot ar GPS aparātu, platība nesakrīt. Kādā veidā tiek pareizi aprēķināta platība tādām laukam?

Gan veidojot Lauku bloku kartes, gan veicot platības noteikšanu ar GPS mērinstrumentiem, tiek ņemts vērā augstuma modelis un trīsdimensiju platība tiek projicēta plaknē. Tādējādi paugurainās vietas tiek ņemtas vērā, un tas ir saskaņā gan ar EK prasībām, gan ar valsts ģeodēzisko sistēmu. Līdzīgi ir veidotas arī VZD kartes. Lai arī Latvijas teritorijā ir atsevišķas paugurainas vietas, tās netiek uzskatītas par kalnu teritorijām, kur reljefa izmaiņas vērā ņemami ietekmētu platību, līdz ar to nekādi citi specifiski pasākumi netiek veikti.

Pēc tīruma mērīšanas, tālāk precizējot platību kartēs, tika konstatēts, ka līdz 2004. gadam konkrētajā tīrumā ir atradušies ārpusbloka elementi (meldri un grīšļi lauksaimniecības zemē), 2004. gadā tīrumam tika veikta meliorācija un šie augi ir izzuduši, tomēr arī pašlaik šīs zemes gabals pēc kartes tika ņemts ārā. Kādēļ šī lauka daļa tiek mērīta ārā?

Pievienojot ES līguma 6. punktā „Lauksaimniecība” ir noteikts, ka vienotā platību maksājuma shēmas ietvaros jaunās dalībvalsts lauksaimniecības zemes

platība ir tā izmantotās lauksaimniecības zemes platības daļa, kas uz 2003. gada 30. jūniju ir saglabāta labā lauksaimniecības stāvoklī neatkarīgi no tā, vai šī platība minētajā dienā tiek vai netiek izmantota ražošanā, un ko attiecīgos gadījumos korigē saskaņā ar objektīviem kritērijiem, ko nosaka attiecīgā jaunā dalībvalsts un apstiprina Komisija. Tātad, ja platība 2004. gadā nav bijusi labā lauksaimniecības stāvoklī, bet pēc tam ir sakopta, par to vienlīga atbalstu maksāt nedrīkst.

☑Saimniecība 2005. gadā ir izlīdzinājusi padomju laikā sastumtās meliorācijas kaudzes lauksaimniecības zemē, fiziski tās vairs nepastāv, tomēr kartēs tās ir palikušas un arī tagad tās tiek mērītas ārā kā ārpusbloka elements. Pēc meliorācijas noteikumiem šis kaudzes pēc satrūdēšanas ir jāizlīdzina, kas arī izdarīts. Kādēļ tās tiek mērītas ārā?

Visas platības, kas nebija labā lauksaimniecības stāvoklī uz 2003. gada 30. jūniju tiek ņemtas ārā no mērījuma.

☑Tīruma vidū līdz 2005. gadam auga 6 ābeles, pašlaik tās ir likvidētas un arī tā lauka daļa tiek apstrādāta, tomēr arī šajā gadījumā, salīdzinot kartes, šī daļa tiek ņemta ārā kā ārpusbloka elements, kaut gan arī zeme zem ābelēm tiek uzskaita par lauksaimniecības zemi. Kādēļ tās tiek mērītas ārā?

Jāiesniedz LAD iesniegums ar precizēšanas pieprasījumu, lai precizētu bloka robežas un iekļautu tajā iepriekš izslēgto platību.

☑Kā var izmainīt bloku karti par dabā neesošiem ceļiem?

Lauku bloku kartes tiek aktualizētas pēc jaunākajiem ortofoto. Ja fotografēšanas brīdī ceļš ir redzams, lauku bloks var tikt sadalīts pa ceļu. Ja ceļš vairs dabā nepastāv, jāierosina precizēšanas pieprasījums. Arī šeit pastāv nosacījums, ka zemei bija jābūt labā lauksaimniecības stāvoklī uz 2003. gada 30. jūniju.

☑Kāpēc kartēs no tīruma tiek mērīti ārā ceļi, kas savulaik ir izarti un dabā vairs nepastāv, jo vienīgais servitūta ceļa lietotājs ir bijis pats zemes īpašnieks?

Tiek ievērots nosacījums, ka zemei bija jābūt labā lauksaimniecības stāvoklī uz 2003. gada 30. jūniju. Ja ceļš tur nebija 2003. gada 30. jūnijā un nav pašlaik, jāierosina precizēšanas pieprasījums.

LEADER PROJEKTI

☑LEADER projektu īstenošana. Pēc projekta atbalstīšanas 10 darba dienu laikā LAD jāiesniedz Zemesgrāmatā (ZG) reģistrēts telpu nomas līgums. Kā to var izdarīt, ja vispirms nepieciešams

atvērt Valsts kasē kontu (mūsu bijušā rajona nodaļu likvidēja, un kontu slēdza, tagad jābrauc uz Rīgu). Tālāk notārs neveic nekādas darbības, kamēr nav saņēmis naudu. Tā atkal paiet vismaz divas dienas un, protams, pašā Zemesgrāmatu nodaļā arī kāda nedēļa. Parēķinot, cik reizes jābrauc, to nevar 10 dienās izdarīt. Tā kā biedrības darbojas sabiedriskā kārtā, nevar katru otro dienu braukāt.

Prasība par nomas līguma reģistrēšanu zemesgrāmatā un termiņš šo darbību veikšanai (10 darba dienas) ir noteikts 2009. gada 13. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.33 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai pasākumam "Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā" un pasākumam "Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā" 16. punktā. Šī ir atkāpe no noteikumiem citiem pasākumiem, kur zemesgrāmatā iereģistrēts līgums ir jāiesniedz jau uz projekta iesniegšanas brīdi.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 14. jūlija noteikumu Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai” 40.8. apakšpunktu, biedrība vai nodibinājums drīkst veikt maksājumus no sava bankas konta komercbankā (kas nav Valsts kases konts) un Valsts kases kontu atvērt līdz brīdim, kad Lauku atbalsta dienestā tiks iesniegts maksājuma pieprasījums. Šādā gadījumā Lauku atbalsta dienests (pēc dokumentu izvērtēšanas) veiks pārskaitījumu uz Valsts kases kontu un sagatavos atzinumu par tiesībām atjaunot līdzekļus biedrības vai nodibinājuma bankas kontā.

Lauku atbalsta dienests kontaktēsies ar Zemkopības ministriju, lai izvērtētu nomas līgumu reģistrācijas nepieciešamību zemesgrāmatā.

LAUKU SAIMNIECĪBU MODERNIZĀCIJA

☑Kādi rezultāti ir Lauku attīstības plāna pasākuma "Lauku saimniecību modernizācija" septītajā (2009. g. 7.dec. – 2010. g. 7. janv.) pieteikšanās kārtā (kopā, t.sk. pa LAD reģionālajām pārvaldēm un lauksaimnieku kooperatīvo sabiedrību grupā)?

Informācija ir ievietota LAD mājaslapā. Finansējuma iztrūkums bija Zemgales un Lielrīgas pārvaldēs, tomēr Zemkopības ministrija ir pieņēmusi lēmumu apstiprināt visus projektus, kas atbilst atbalsta saņemšanas nosacījumiem.

☑Vai LAD nodrošina pasākuma "Lauku saimniecību modernizācija" katra pretendenta pieteikto un atbalstīto projektu attaisnoto izdevumu summēto uzskaiti, sākot ar 2007.–2013. gada plānošanas perioda pirmo kārtu?

Jā, uzskaiti veic datorizēta sistēma.

☑ Cik projektu pirmajās septiņās kārtās ir noraidīti sakarā ar vienam pretendētājam maksimāli atļautās attaisnoto izdevumu summas pārsniegumu?

Neviens. Projektiem, kuru izmaksas tika plānotas virs Ls 1 400 000, tika samazināta attiecināmo izmaksu kopsumma, lai nepārsniegtu MK noteikumos noteiktos griestus. Kopumā ir 28 atbalsta saņēmēji, kuru attiecināmo izmaksu kopsumma pārsniedz Ls 1 000 000.

☑ Kāpēc LAD atbildīgie darbinieki atkārtoti iestājas pret LAP pasākumā "Lauku saimniecību modernizācija" pieejamo publiskā finansējuma līdzekļu sadali pa LAD reģionālajām lauksaimniecības pārvaldēm (gan kopumā 2007.–2013. g. plānošanas periodam, gan izsludinot atsevišķas pieteikšanās kārtas)?

Viens no LAD pienākumiem ir iesaistīties normatīvo aktu izstrādes procesā un paust viedokli par normatīvo aktu projektiem. Attiecībā uz šo jautājumu LAD puda viedokli, ka pārmērīgi ilga līdzekļu rezervēšana mazāk aktīviem reģioniem var apdraudēt kopējo līdzekļu apguvi ELFLA fondā. Turklāt līdzšinējā pieredze pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” ietvaros nav attaisnojusi reģionalizācijas principu. Protams, galavārds šajā jautājumā ir ZM sadarbībā ar sabiedriskajām organizācijām.

☑ MK 14.07.2009. noteikumos Nr.783 decembrī tika veikti vairāki grozījumi. Tagad atbilstoši 16.¹ punktam atbalsta pretendents ir tiesīgs uzsākt projekta īstenošanu pēc projekta iesnieguma iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā, uzņemoties pilnu finanšu risku. Vai šis nosacījums attiecas arī uz janvāri iesniegtajiem projektiem? Vai turpmāk projektu pieteikumos projekta uzsākšanu varēs plānot arī uzreiz pēc projekta iesniegšanas, ja tā īstenošanu būs paredzēts uzsākt agrāk?

Un tāpat vai atbilstoši šo noteikumu 41.¹ punktam avansu 20% apmērā varēs prasīt arī šā gada janvārī iesniegto projektu īstenošanai?

Abos punktos minētie grozījumi stājās spēkā 2009. gada 29. decembrī, ar šo datumu šos nosacījumus var piemērot visiem projektiem neatkarīgi no to iesniegšanas laika.

☑ Cik ilgā laikā ir iespējams saņemt apstiprinājumu 7. kārtas projektu iesniegumiem, kuros paredzēta tehnikas modernizācija?

Projektu iesniegumus vērtēs un lēmumus par to atbilstību nosacījumiem pieņems, nepārsniedzot normatīvajos aktos noteikto termiņu – triju, bet ne vēlāk kā piecu mēnešu laikā pēc projekta iesnieguma iesniegšanas. Tie projekti, kuros nav nepieciešams veikt precizējumus, tiek apstiprināti/noraidīti, negaidot pārējo projektu rezultātus.

☑ Lai pasākumā „Lauku saimniecību modernizācija” iegādātos traktoru, zemnieka apstrādājamo platību pielīdzina hektāriem, bet pēc kādiem kritērijiem?

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 1209 29.1.1. apakšpunktā noteikto: traktoru jauda saskaņā ar VTUA datubāzes datiem pret vienotajam platību maksājumam pieteikto platību uz 2009. gada 1. jūliju, kas ir LAD datubāzē.

☑ Kāpēc LAD vēlas apstrīdēt traktora jaudu, ja klients ir jautājis tehnikas jaudu, tehnikas piegādātājs ir norādījis 245 ZS (maksimālo), bet traktors reģistrēts ar 227 ZS (nominālo) jaudu?

LAD izmanto informāciju, kas norādīta VTUA datubāzē.

☑ Kāpēc tiek apstrīdēts tehnikas statuss – „jauna”? Pēc definīcijas – tehnika kļūst „lietota” ar pirmo reģistrācijas brīdi, nevis ar nostrādātajām motorstundām. „Demo” statusā tehnika nav reģistrēta un ražotājs pieļauj pārdevējam izmantot jauno tehniku, lai demonstrētu jaunus modeļus. Līdz ar to mašīnas statuss saglabājas – „jauna”. Ja pārdevēja klients ir informēts un saņēmis piedāvājumu „demo” tehnikas iegādei, tad kādas tiesības LAD ir apstrīdēt šo faktu un neatzīt šo tehniku kā „jaunu”.

MK noteikumu Nr. 1209 6.1. punkts nosaka, ka atbalstāma ir jaunas tehnikas un iekārtu iegāde.

Valsts Tehniskās uzraudzības aģentūra skaidro, ka 2003. gada 26. maija Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (EK) Nr. 2003/37, kas attiecas uz tipa apstiprinājumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām kopā ar to sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām un ar ko atceļ Direktīvu 74/150/EEK, 2. panta (q). apakšpunkts nosaka, ka „nodošana ekspluatācijā” ir jebkura tāda transportlīdzekļa pirmā izmantošana Kopienā paredzētajam mērķim, pirms kuras ražotājam vai ražotāja norīkotajai trešajai personai nav jāizdara tehnikas montāža vai regulēšana. Dienu, kad to reģistrē vai laiž tirgū pirmo reizi, uzskata par ekspluatācijā nodošanas dienu.

☑ Vai projektos, kurus īsteno, saņemot ES finansējumu, ņem vērā, no kuras valsts ir tehnikas vai iekārtu piegādātājs? Vai ir būtiski, kāda ir tehnikas vai iekārtu izcelsmes valsts?

Noteikumi neparedz ierobežot atbalsta saņēmējus, liekot izvēlēties kādu konkrētu valstu ražojumus. Katrā ziņā priekšrocības sniegšanu kādas konkrētas valsts piegādātājam var traktēt kā konkurences ierobežojumu, kas ir ES normatīvo aktu pārkāpums.

Izcelsmes valstij nav nozīmes, bet pilnīgi visai par ES fondiem finansētajai teknikai un iekārtām ir jāatbilst ES prasībām un jābūt attiecīgi sertificētai. Lai to ievērotu, MK noteikumu Nr.783 19.1.3. apakšpunktā ir noteikts, ka, ja iegādāta pārvietojamā tehnika un transportlīdzekļi, kurus saskaņā ar normatīvo aktu

prasībām nepieciešams reģistrēt Ceļu satiksmes drošības direkcijā, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā vai Latvijas Jūras administrācijā, atbalsta pretendents iesniedz reģistrācijas apliecības kopiju. Tas nozīmē, ka pārdevējam būtu jāpārdod tāda pārvietojamā tehnika un transportlīdzekļi, kurus ir iespējams reģistrēt minētajās iestādēs, kā arī tas nozīmē, ka tie ir atbilstoši EK standartiem.

VĪNGLIEMEŽU AUDZĒŠANA

Kurā no LAP 2007.–2013. gadam pasākumā iespējams saņemt atbalstu vīngliemežu audzēšanai?

LAP 2007.–2013. gadam pasākumu ietvaros 2010. gadā vīngliemežu (arī slieku) audzēšanai atbalstu iespējams saņemt, īstenojot projektus pasākumā „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)”. Šādu iespēju nosaka MK noteikumos minētās atbalstāmās nozares, kur saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju NACE 2. red. A sadaļas 01.49 klasi paredz arī citu dzīvnieku (tārpu, sauszemes mīkstmiešu, gliemežu u.c.) audzēšanas saimniecību darbību.

LAD DARBĪBA

Vai LAD ir izstrādāti nosacījumi un norādījumi reģionālajām pārvaldēm negodīgu pretendentu konstatēšanai (mākslīga saimniecību sadalīšana, īpašnieku maiņa, pieteikumi ar citiem uzvārdiem vai saimniecību nosaukumiem)?

LAD regulāri veic savu darbinieku apmācības, t. sk. arī par nosacījumu apiešanas konstatēšanu.

Kā LAD praktiski plāno kontrolēt lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības, kurās netiek veikta saimnieciskā darbība?

Saskaņā ar pašreizējo MK noteikumu projektu LAD brauks šīs platības apsekot dabā.

Vai nevar projektu pieteikumus iesniegt jebkurā LAD filiālē? Jo ir filiāles, ar kuru darbību ir saistītas zināmas problēmas.

Projektus iesniedz juridiskas personas – pēc reģistrācijas vietas un fiziskas personas – pēc projekta īstenošanas vietas. Ja pārvaldēs pieejas atšķiras, tad lūdzam informēt LAD Centrālo aparātu, lai trūkumus novērstu. Jebkurā gadījumā jebkurš dokuments tiek pieņemts jebkurā pārvaldē, taču administrēšana notiek tajā pārvaldē, kur to paredz MK noteikumi.

ATBALSTS BIOLOĢISKAJAI LAUKSAIMNIECĪBAI

Par Agrovīdēs pasākumu “Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos” (BDUZ). Ja par 2004.–2005. gadā pieteiktajām platībām uzņemtās saistības ir beigušās, vai 2010. gadā un turpmākajos gados BDUZ platības ir jāpiesaka no jauna un par tām jāuzņemas jaunas saistības? Ja ar zemes īpašnieku, kura platībās ietilpst arī BDZU, beidzas normas līgums un tas netiek pagarināts, vai līdzšinējais zemes izmantotājs (nomnieks) var pieteikt tikai viņa apsaimniekošanā palikušo platību (piem., 14,8 ha – 2,5 ha=12,3 ha)?

Attiecībā uz saistībām – vispirms būtu jāpārlicinās, vai vecais saistību periods ir beidzies (jo ir gadījumi, kad cilvēks sajauc saistību periodus un samazina platības pēdējā saistību gadā un tad nākas atprasīt atbalstu). Kas attiecas uz jaunām saistībām 2010. gadā, tad šobrīd vēl jaunie MK noteikumi nav pieņemti, līdz ar to par jaunu saistību uzņemšanos vēl īstas skaidrības nav. Jebkurā gadījumā vērsam atbalsta saņēmēja uzmanību uz to, ka rūpīgi jāseko līdž uzņemtajām saistībām un to termiņiem.

ENERĢIJAS RAŽOŠANA

Kad tiek plānots uzsākt projektu pieņemšanu pasākumā „Enerģijas ražošana no lauksaimnieciskas un mežsaimnieciskas izcelsmes biomasas”?

Pagaidām nav zināma kārta, kad pieņems projektu pasākumā „Enerģijas ražošana no lauksaimnieciskas un mežsaimnieciskas izcelsmes biomasas”. Pašlaik Zemkopības ministrija strādā pie MK noteikumu grozīšanas.

Vai Lauku atbalsta dienestā kopīgi ar Zemkopības ministriju ir izstrādāti konkrēti kritēriji biogāzes ražošanas projektu atbalstīšanai (pretendenta iepriekšējās ekonomiskās darbības vēsture, iespējas projektēto ražotni nodrošināt ar izejvielām u.c.)? Pašreizējā aģentūras pretendenta cerībā uz lielu peļņu var novest pie nelietderīgiem līdzekļu ieguldījumiem.

Pašlaik Zemkopības ministrijā tiek pārskatīti MK noteikumu nosacījumi, lai nodrošinātu to, ka projektus var iesniegt tikai tādi pretendenti, kas spēj pierādīt, ka projektu spēj īstenot un ir nepieciešamais finansējums. Sīkāka informācija būs pieejama pēc MK noteikumu grozījumu apstiprināšanas.

LAD informācija

LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

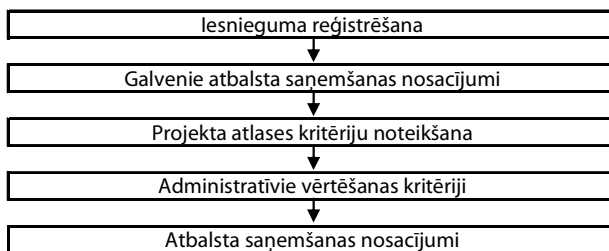
Projektu administrēšana un biežāk pieļautās kļūdas

Lauku atbalsta dienesta speciālisti ir sagatavojuši informatīvo materiālu par Lauku attīstības programmas 2007-2013 pasākumos iesniegto projektu administrēšanu un biežāk pieļautajām kļūdām. Šis raksts ir sagatavots, izmantojot LAD speciālistu sniegto informāciju.

Vispirms par projektu iesniegumu un maksājumu pieprasījumu vērtēšanu.

Projekta iesniegumu vērtēšana

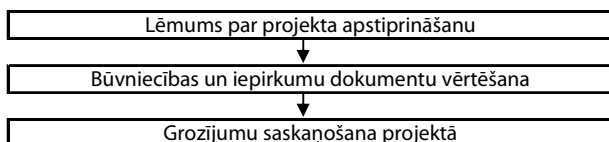
Pēc iesnieguma reģistrēšanas LAD speciālisti sākotnēji izskata galvenos atbalsta saņemšanas nosacījumus (piemēram, pasākumā Lauku saimniecības modernizācija, vai pretendents ir lauksaimnieciskās produkcijas ražotājs), tādā veidā jau pašā sākumā tiek izvērtēti tie projekti, kuri neatbilst galvenajiem nosacījumiem, un to iesniedzējiem tiek sniegta atbilde, ka projekts netiks apstiprināts.

Tālāk tikai tiem projektiem, kuri ir atbilstoši pēc galvenajiem nosacījumiem, tiek vērtēti projekta atlases kritēriji (kritēriji, kas katram pasākumam ir noteikti reglamentējošajos MK noteikumos), administratīvie vērtēšanas kritēriji (par to, kā ir aizpildīts pieteikums, vai ir iesniegti visi nepieciešamie dokumenti u. tml.), visbeidzot tiek vērtēti atbalsta saņemšanas nosacījumi (piemēram, vai pretendents atbilst ekonomiskās dzīvotspējas kritērijiem, kāds ir finanšu aprēķins, kā plānots sasniegt pasākuma mērķi u. tml.).

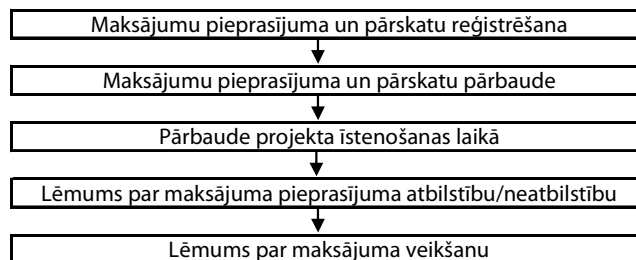
Projekta ieviešanas vērtēšana

Liela uzmanība vērtēšanas gaitā tiek pievērsta būvniecības un iepirkumu dokumentācijas vērtēšanai.

Maksājuma pieprasījuma vērtēšana

Pēc projekta īstenošanas pretendents iesniedz maksājuma pieprasījumu un izdevumus apliecināšos dokumentus. Arī šo dokumentu vērtēšanu veic LAD speciālisti pirms atbalsta ieskaitīšanas pretendenta kontā.

LAD speciālisti vērtē, vai maksājuma pieprasījums ir sastādīts matemātiski precīzi, vai tas saskan ar projekta iesniegumu un veiktajiem grozījumiem projektā (ja tādi bijuši), kā arī vērš uzmanību uz to, ka nevajadzētu pieprasīt lielākas naudas summas, nekā ir reāli iztērēti.

Institūcijas, kuru sniegtā informācija tiek izmantota vērtēšanas procesā

LAD ir cieša sadarbība ar citām institūcijām, kurās speciālisti noskaidro nepieciešamo informāciju par atbalsta pretendentu. Tās ir šādas institūcijas:

- Lauksaimniecības datu centrs;
- Valsts meža dienests;
- Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra;
- Pārtikas un veterinārais dienests;
- Valsts ieņēmumu dienests;
- Uzņēmumu reģistrs;
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra;
- Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde.

Projektu iesniegumu izstrādē biežāk pieļautās kļūdas

- Izstrādātājs nav iepazinies ar aktuālajiem Ministru kabineta noteikumiem un aktuālo informāciju LAD mājaslapā par konkrēto pasākumu.
- Projekta iesniegumam nav pievienots pilnībā aizpildīts biznesa plāns un finanšu informācija.
- Projekta iesnieguma finanšu informācija nav atbilstoša faktiskajiem saimnieciskās darbības ieņēmumiem, nepamatoti palielināti plānotie saimnieciskās darbības ieņēmumi.

- Attiecināmo izmaksu tāmē iekļautās izmaksu pozīcijas neatbilst pasākuma atbalstāmajām izmaksu pozīcijām.
- Uzņēmuma saimnieciskā darbība neizpilda Ministru kabineta noteikumos noteiktos dzīvotspējas kritērijus.
- Nav veikta cenu salīdzināšana (gadījumos, kad nav jāveic iepirkuma procedūra), līdz ar to nevar pateikt, vai ir izvēlēts lētākais variants, vai tā veikta nekorekti.
- Projektu iesniegumu ir parakstījusi persona, kurai nav paraksta tiesības.

☑Projektu iesniegumu izstrādē pieļautās kļūdas pa LAP pasākumiem

Tālāk biežāk pieļautās kļūdas sadalītas pa LAP pasākumiem, kuros projekti tiek iesniegti, jo katram pasākumam ir atšķirīgi atbalsta saņemšanas nosacījumi, līdz ar to arī pieļautās kļūdas var būt atšķirīgas.

“Lauku saimniecību modernizācija”

- Pretendenti nav lauksaimnieciskās produkcijas ražotāji.
- Attiecināmās izmaksās iekļautas izmaksas, kas nav **tieši** saistītas ar pasākuma mērķa sasniegšanu.
- Naudas plūsmas pārskati un biznesa plāni jā sastāda atbilstoši konkrētās nozares specifikai (piem., ievērojamas ābolu ražas nav iespējams iegūt nākamajā gadā pēc iestādīšanas; piena izslaukums slaucamai govij pirmajā laktācijā nav tik liels kā trešajā laktācijā; teliņi nedzimst trīs reizes gadā un vienmēr pa diviem un visi sieviešu dzimtes).
- Nav ievērots samērojamības principu (piem., iegādājoties tikai traktoru ievērojami nepieaugs ražošanas apjomi; tehnikas novietnes būvniecība tiešā veidā nepalielinās izslaukumu u.c.).

“Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu”

- Neprecīza izpratne par atbalsta intensitātēm kopprojektu gadījumā.
- Kļūdas meliorācijas sistēmu hidrotehnisko būvju tehniskās apsekošanas atzinumā.
- Nav norādīti plānotie darbu apjomi lauksaimniecībā izmantojamās zemes un meža zemes platībās un atspoguļoti projekta iesniegumā.
- Meliorācijas sistēmu tehniskās apsekošanas pasūtītājs un pieaicinātais speciālists, kas iedod slēdzienu par tehnisko apsekošanu, nevar būt viena persona.
- Robežu plāna mērogs nav saskaņā ar normatīvo aktu prasībām (jābūt 1:10 000).

“Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana”

- Projekta iesnieguma informācija ir pretrunā ar Meža apsaimniekošanas plāna informāciju.
- Vienā projekta iesniegumā paredzētas divas kopšanas reizes, par ko pieprasīts atbalsts.
- Instrumentu vai pakalpojuma iegādi nevar veikt no saistītās personas.
- Instrumentu iegāde pieļaujama, tikai veicot jaunaudžu kopšanu vai mazvērtīgās mežaudzes nomaiņu.
- Tiek pārsniegts kopjamās platības apjoms – 50 ha viena gada ietvaros.

“Atbalsts uzņēmumu radišanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)”

- Projektu plānots īstenot neatbalstāmā nozarē (MK noteikumos ir minēts visu atbalstāmo nozaru saraksts, tāpēc pirms projekta sagatavošanas un iesniegšanas tas ir rūpīgi jāizpēta, lai noskaidrotu, vai plānotās darbības atbilst kādai no tur minētajām nozarēm).
- Uzņēmums neatbilst mikrouzņēmuma statusam (mazāk nekā 10 darbinieku un uzņēmuma gada apgrozījums un/vai kopējā gada bilance nepārsniedz 2 mlj. EUR). Par mikrouzņēmuma statusa noteikšanu LAD mājaslapā pie pasākuma noderīgās informācijas ir sagatavoti metodiskie norādījumi, lai uzņēmums varētu izpētīt un saprast, vai tas atbilst šim nosacījumam.
- Tiek plānota nesamērīgi liela investīciju atdeve.

“Tūrisma aktivitāšu veicināšana”

- Pretendents neveic saimniecisko darbību tūrisma nozarē.
- Aktivitātes, kas plānotas projekta ietvaros, nav ar tūrisma nozari saistītas, piemēram, sporta klubi.

“Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radišana”

- Atbalsta pretendenti nepareizi nosaka uzņēmumu atbilstību sīkā, mazā, vidējā vai lielā uzņēmuma kategorijai, līdz ar to nepareizi tiek noteikts publiskā finansējuma īpatsvars (% no projekta attiecināmajām izmaksām).
- Nepareizi noteikta projekta ietvaros izmantotā pamatizejviela (neapstrādāts lauksaimniecības produkts), kā arī projekta paredzētais galaprodukts.
- Nepilnīga informācija par projekta ietvaros paredzēto pamatlīdzekļu iegādi – nav informācijas par aizstājamās tehnikas un iekārtu jaudu, par jauno iekārtu un tehnikas jaudu (kurai jābūt vismaz par 25% jaudīgākai nekā aizstājamās tehnikas un iekārtu vienību jauda), netiek norādītas papildināmās tehnikas un iekārtu vienības (kuras jā saglabā uzņēmumā arī 5 gadu periodā pēc atbalsta saņemšanas).

LEADER projektos

- Projekta būtība neatbilst rīcībai vai aktivitātei, kurā tas iesniegts.
- Atbalsta pretendents mākslīgi radījis nosacījumus atbalsta saņemšanai vai atbalsta intensitātes palielināšanai (piemēram, uz projekta īstenošanas brīdi tiek dibināta biedrība, lai palielinātu atbalsta intensitāti aktivitātei, kas būtu īstenojama pasākumā „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai”).
- Projektā plānotās aktivitātes un iesniedzējs atbilst kādam no 3. ass pasākumiem, bet vietējā rīcības grupa šos pasākumus nav iekļāvusi stratēģijā (piemēram, pašvaldība iesniedz projektu par kultūras nama rekonstrukciju, kas atbilst pasākuma „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” aktivitātei, kuras ietvaros pašvaldība jau apguvusi noteikto finansējuma apmēru).
- Nav iesniegti dokumenti, kas pierāda projekta līdzfinansēšanai nepieciešamo finanšu līdzekļu nodrošinājumu.
- Projektā nav sniegta informācija, kā tiek plānota projekta ietvaros paredzēto aktivitāšu nodrošināšana pēc projekta īstenošanas.

Projektu īstenošanas laikā biežāk pieļautās kļūdas

- Projekta darījumu un maksājumu dokumentācijā nav norādīts konkrētā projekta iesnieguma numurs.
- LAD netiek informēts par izmaiņām atbalsta pretendenta iesniegumā (projektā tās īstenošanas laikā var būt nepieciešams veikt izmaiņas (piemēram, pagarināt īstenošanas termiņu vai atcelt kādu plānoto aktivitāti) – to var darīt tikai izmaiņas vispirms būtu saskaņojamas ar LAD).
- Maksājuma pieprasījumā norādīta nekorekta informācija, piemēram, atbalsta pretendenta konts, attiecināmo izmaksu apjoms u.c.

- Projekta attiecināmajās izmaksās iekļautie pamatlīdzekļi nav atbalsta pretendenta īpašumā (to visvairāk jāievēro tiem pretendentiem, kuri pamatlīdzekļus iegādājas līzīngā).
- Uzņēmumā netiek uzglabāti ar projekta īstenošanu saistītie dokumenti (iesniedzot projektu, pretendents apņemas visu ar projektu, tā īstenošanu un uzraudzību saistīto dokumentāciju un informāciju glabāt un pēc pieprasījuma uzrādīt LAD amatpersonām līdz 2020. gada 31. decembrim).

Piecas lietas veiksmīgai projekta virzībai

- Labi pārdomāta projekta ideja.
- Idejas saskaņošana ar normatīvo aktu prasībām.
- Rūpīga uzņēmuma finanšu un saimnieciskās darbības analīze.
- Reāla biznesa plāna izstrāde.
- Precīzi sagatavoti un noformēti projekta iesnieguma dokumenti.

Kā atzīst LAD speciālisti – ja ir laba ideja un rezdams, ka to īstenojot tiks sasniegts iecerētais mērķis, kas atbilst pasākuma mērķim, tad dokumentāciju ir iespējams sakārtot atbilstošu visām normatīvo aktu prasībām.

Sagatavots pēc LAD Atbalsta departamenta direktores Inetas Stabulnieces prezentācijas seminārā novadu lauku attīstības speciālistiem
24. un 25. februārī

“LAUKU LAPA” JŪSU E-PASTA KASTĪTĒ!

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvo izdevumu “Lauku Lapa” Jūsu e-pasta kastītē!

Lai pieteiktos izdevuma elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: Natalija.Iljina@llkc.lv.

Pieteikumā jānorāda:

1. Vārds, Uzvārds;
2. Iestādes (organizācija/ zemnieku saimniecība/ utt.) nosaukums, kurā strādājat;
3. E-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

MĀJRAŽOŠANA

Pārtikas produktu ražošanas mājas apstākļos – mājražošana

Pārtikas produktu ražošanai mājas apstākļos ir sena vēsture. Palielinoties vajadzībai pēc pārtikas produktiem, attīstījās produktu pārstrādes veidi. Senā pagātnē produktu pārstrādes procesi bija vienkārši, tādēļ produktus uzglabāt ilgstoši nebija iespējams. Vēsturiski kā vienkāršākos produktu pārstrādes veidus var minēt termisko apstrādi, skābēšanu, vēlāk – sāļšanu. Attīstoties tehnoloģijām, cilvēki iemācījās produktus konservēt, tādējādi ievērojami pagarinot pārstrādāto pārtikas produktu lietošanas laiku. Tomēr problēmas neizpalika. Cilvēkiem, lietojot uzturā konservētus produktus, ļoti bieži parādījās nopietnas gremošanas trakta saslimšanas, jo nebija iespējas kontrolēt sarazoto pārtikas produktu kvalitāti. Mūsdienās pārtikas produktu pārstrādes tehnoloģijas ir pilnveidotas līdz tādai pakāpei, ka, ievērojot ražošanas tehnoloģiskos procesus un lietojot produktus līdz norādītajam derīguma termiņam, cilvēkiem nav iespējas saslimt ar uztura toksikoinfekcijām un toksisko zēdēm.

Eiropas Savienības un Latvijas Republikas teritorijā ir stingri noteikta kārtība, kādā iespējama rūpnieciskā pārtikas produktu pārstrāde cilvēku uzturā un pārtikas ražošana nelielos daudzumos mājas apstākļos. Attiecībā uz pārtikas produktu ražotājiem to nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes

- 2002. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgos principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (ES Pārtikas likums);
- 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu;
- 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku;
- 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 854/2004, ar ko paredz īpašus noteikumus par lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu oficiālās kontroles organizēšanu.

Gan ražotājiem, gan kontrolētājiem ir jāievēro arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 12. janvāra Regula (EK) Nr. 183/2005., kas nosaka barības higiēnas prasības, un Specifiskās prasības trihinelozes oficiālajai kontrolei.

Bez ES likumdošanas, kas ir saistoša pārtikas produktu ražotājiem nelielos daudzumos mājas apstākļos ar piegādi galapatērētājiem, Latvijas

Republikā ir jāievēro arī nacionālā likumdošana, kas nosaka piederību kādai mājražotāju grupai atkarībā no dzīvnieku skaita un sarazotā produkcijas daudzuma:

- neliels nokauto zaķveidīgo un putnu daudzums no saimniecībām saimniecības kautuvēs – ne vairāk kā 10 000 gadā (MK 8.12.2009. noteikumi Nr. 1393 “Veterinārās prasības mājputnu un zaķveidīgo gaļas aprītei nelielā daudzumā”);
 - neliels zvejas produktu (izņemot zušu un lašu) apjoms nedēļā, nepārsniedzot 100 kg. Par neliela apjoma zušu un lašu piegādi uzskata, ja piegādāto zušu un lašu skaits nedēļā nepārsniedz piecas attiecīgās sugas zivis (MK 18.07.2006. noteikumi Nr. 596 “Obligātās nekaitīguma prasības zvejas produktu aprītei nelielā apjomā”);
 - mazs medijamo dzīvnieku daudzums limitētiem medijamiem dzīvniekiem ir noteikts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par medībām, nelimitētiem medijamiem dzīvniekiem – viss gada laikā nomedīto nelimitēto dzīvnieku skaits (MK 28.08.2007. noteikumi Nr. 589 “Noteikumi par kārtību, kādā mednieki piegādā medijamos dzīvniekus vai to gaļu mazos daudzumos, un veterinārajām prasībām medijamo dzīvnieku vai to gaļas aprītei”);
 - neliels piena apjoms ir tāds piena apjoms, ko piena ražotājs iegūst savā saimniecībā un var pārdot gada laikā, izmantojot tam piešķirtās tiesības tirdzniecības kvotas (MK 18.12.2007. noteikumi Nr. 875 “Higiēnas un obligātās nekaitīguma prasības govju svaigpiena aprītei nelielā apjomā”);
 - neliels olu piegādes apjoms (MK 02.10.2007. noteikumi Nr. 665 “Higiēnas prasības olu aprītei nelielā apjomā”):
 - no dējējvistu ganāmpulka, kurā dējējvistu skaits nav lielāks par 50;
 - no pērļu vistiņu, paipalu, tītaru, zosu, pīļu, baložu, fazānu un irbju (turpmāk – citi mājputni) ganāmpulka, kurā nav vairāk par 100 vienas sugas mājputniem;
 - ne vairāk kā 250 realizētas strausu olas gadā.
- MK noteikumos Nr. 875 un Nr. 665 ar 2010. gada 1. jūliju gaidāmi grozījumi, tāpēc jāseko līdzi jaunākajai informācijai.*

Lai uzsāktu pārtikas produktu pārstrādi mājas apstākļos un tos realizētu galapatērētājiem, visiem mājražotājiem ir jāreģistrējas Pārtikas un veterinārajā dienestā (PVD) un no šī dienesta jāsaņem atļauja pārtikas produktu pārstrādei nelielā daudzumā mājas apstākļos un realizācijai galapatērētājiem.

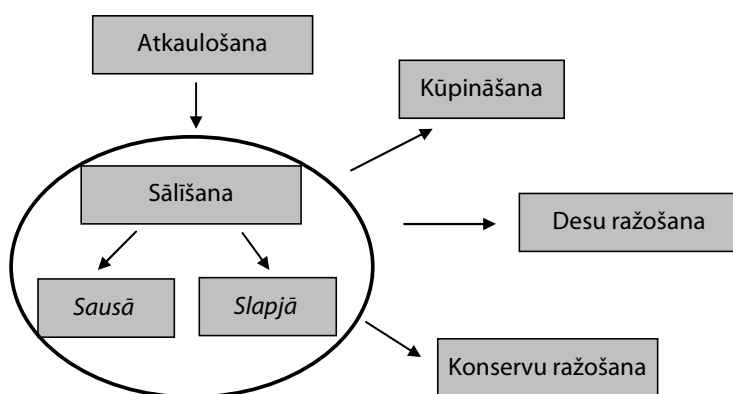
☑ Gaļas produktu ražošanas iespējas mājas apstākļos un realizācija galapatērētājiem

Lai mājražotājs mājas apstākļos ražotu dažādus gaļas izstrādājumus – desas, kūpinājumus –, nepieciešams saņemt atzinumu no PVD, ka viņš ir reģistrējies PVD kā pārtikas produktu ražotājs un tā ražošanas telpas atbilst Latvijas Republikā noteiktajām likumdošanas prasībām. Mājražotāji gaļu pārstrādei drīkst izmantot tikai no tādiem dzīvniekiem, kas ir nokauti PVD atzītās kautuvēs, kurās ir nodrošināta pastāvīga veterinārā uzraudzība. Dzīvnieku liemeņiem obligāti ir jābūt veiktai veterināri sanitārajai ekspertīzei, un tikai pēc dzīvnieka nokaušanas PVD atzītā kautuvē un veterināri sanitārās ekspertīzes veikšanas mājražotājs dzīvnieka liemeņi drīkst pārstrādāt attiecīgos produktos.

Lai pārstrādātu mājas apstākļos dzīvnieku liemeņus, mājražošanas cehā ir jāierīko šādas telpas:

- liemeņu sadales telpa, iekārtota atbilstoši prasībām, ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 3. oktobra Regula (EK) Nr. 1774/2002, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri nav paredzēti cilvēku uzturam. Sadalot citu dzīvnieku sugu liemeņus, to sadales telpu iekārto atbilstoši Padomes Regulas (EK) Nr. 853/2004 V nodaļas prasībām. Telpā nedrīkst pieļaut liemeņu un atkaulotās gaļas bakteriālu piesārņošanu. Atkaulotā gaļa un subprodukti ir jāuzglabā noteiktā temperatūras režīmā, kas subproduktiem nedrīkst pārsniegt +3°C; gaļa neatkarīgi no nokautās dzīvnieku sugas ir jāuzglabā līdz +7°C temperatūrā. Liemeņu sadales telpa vienmēr ir jāuztur tīra, tajā jāveic regulāra mazgāšana un dezinfekcija pēc īpašnieka iepriekš sastādītas programmas;

- gaļas produktu ražošanas telpa, iekārtota atbilstoši PVD prasībām. Iekārtas un galdi, nonākot saskarē ar pārtiku, nedrīkst radīt piesārņojumu, tiem nedrīkst būt korozijas pazīmju, plaisu un cita veida mehānisku bojājumu, kuros varētu uzkrāties gaļas atliekas, tādējādi pārstrādājamiem produktiem radot bakteriālā piesārņojuma draudus. Veicot dezinfekciju gaļas produktu ražošanas telpā, iekārtas un cita veida aprīkojums (galdi, gaļas maļamās mašīnas, naži), nonākot saskarē ar dezinfekcijas līdzekli, nedrīkst ar to reaģēt. Telpās nodrošina silto un auksto ūdeni. Ražošanas cehā ražošanas procesā izmantojamam ūdenim ir jāatbilst dzeramā ūdens kvalitātei, kā tas noteikts likumdošanā noteiktajā kārtībā par dzeramā ūdens kvalitāti un nekaitīguma prasībām, monitoringa un kontroles kārtību (MK 2003. gada 24. aprīļa noteikumi Nr. 235). Telpai ir jābūt pietiekami gaišai, virs darba galdiem jāuzstāda dienasgaismas spuldzes, kuras ievietotas speciālā aizsargapvalkā. Griestiem, sienām un grīdām ir jābūt gludām, viegli tīrāmām, mazgājamām un dezinficējamām. Grīdām jābūt 2 – 3% slipām, ar noteci uz vidu, vidū aprīkotām ar kanalizācijas trupu, kam virsū uzliek vāku ar caurumiem, lai kanalizācijā nenonāk sīkās gaļas frakcijas. Ražošanas telpu kanalizācijas sistēma nedrīkst būt savienota ar tualetes kanalizācijas sistēmu. Gaļas produktu ražošanas telpas ir jāuztur tīras, tajā ir jāierīko dabiska vai mākslīga ventilācija. Dabiskās ventilācijas atveres aprīko ar mušu un citu kukaiņu sietiem. Nepārtraukti jāseko, lai ražošanas telpās neveidotos ūdens tvaiki un kondensāts. Ja novēro kondensāta un tvaika veidošanos, telpu pastiprināti vēdina un aprīko ar tvaika novadišanas iekārtām. Arī vasaras laikā logus, kurus paredzēts atvērt, aprīko ar mušu un citu kukaiņu sietiem. Telpās nedrīkst atrasties personas, kuras nav nodarbinātas ražošanas procesā. Veicot gaļas apstrādes procesus, darba laikā ražošanas plūsmas nedrīkst krustoties.

Gaļas pārstrādes pamatprincipi mājražošanas cehā

Pārstrādes procesā radušos blakusproduktus marķē atbilstoši Padomes Regulai (EK) Nr. 1774/2002 un klasificē kā 3. kategorijas blakusproduktus.

Saistībā ar ražošanas procesu ir jāievēro šādas higiēnas prasības:

- pirms produktu pārstrādes obligāti jāmazgā rokas. Roku mazgāšana ir jāveic arī pēc tualetes apmeklējuma vai ēšanas, kā arī pēc darba laika beigām. Rokas nekad nevar nomazgāt par daudz. Nedrīkst vienlaicīgi mazgāt rokas un traukus. Visas darbības, kuras saistās ar mazgāšanu – roku mazgāšana, inventāra mazgāšana, trauku mazgāšana –, jāveic izlietnē zem tekoša ūdens;
- ražošanas telpās ēst ir kategoriski aizliegts;
- produktu ražošana ir jāveic pēc iepriekš izstrādātas un apstiprinātas receptūras, kas nodrošina produktu nekaitīgumu;
- ražošanas procesā ir jānovērš produkta šķērspiesārņošana un šķērspiesārņojums;
- pēc ražošanas procesa pabeigšanas jāveic ražošanas telpu tīrīšana, mazgāšana un dezinfekcija;
- personālam, kas ir nodarbināts pārstrādes procesos, ir jābūt veiktai medicīniskai pārbaudei, par ko attiecīgi tiek izdarīts ieraksts personas sanitārajā grāmatiņā; par darbinieku veselības stāvokli tiek informēts ražotnes īpašnieks vai viņa pilnvarota persona;
- ja darbinieki, kuri strādā pārtikas ražošanas uzņēmumos, saslimst ar zarnu un gremošanas trakta infekcijām vai viņiem ir konstatētas ādas slimības, tie nedrīkst turpināt darbu ražotnē. Par notikušo ir jāinformē uzņēmuma vadītājs. Turpināt darbu drīkst tikai pēc pilnīgas atveseļošanās, ko apliecina ārsts, kurš ārstējis saslimušos strādniekus;
- pārtikas ražošanas uzņēmumā kategoriski aizliegts strādāt personām, kurām konstatēta tuberkuloze, veneriskas saslimšanas, sasmoneloze vai šigeloze.

Medijumu pārstrāde mājās apstākļos

Lai veiktu medijumu pārstrādi, ir jābūt reģistrētai medijumu ieguves vietai. Pirms medību uzsākšanas medniekiem ir jāpārliciecinās, vai medību teritorijā nav spēkā infekcijas slimību aizliegumi (galvenokārt sakarā ar trakumsērgu). Nomeditajiem dzīvniekiem ir obligāti jāveic iekšējo orgānu veterināri sanitārā ekspertīze un izmeklējumi uz trihinelozi. Lielajiem savvaļas dzīvniekiem nomedīšanas vietā veic atasiņošanu un iekšējo orgānu izņemšanu (eviscerāciju). Ir jābūt ierīkotai vietai, kurā ir iespējams nomeditajam savvaļas dzīvniekam novilkt ādu un sadalīt gaļu. Telpai ir jābūt pietiekami gaišai, tajā jāparedz vieta veterināri sanitārās ekspertīzes veikšanai. Jāparedz iespēja instrumentus un inventāru turēt karstā ūdenī (vismaz +82°C). Ja tādas iespējas nav, to mazgā un dezinficē ar kādu no Latvijas Republikā reģistrētiem dezinfekcijas līdzekļiem, ko atļauts lietot pārtikas ražošanas uzņēmumos. Nomedīto dzīvnieku pārstrādes higiēnas prasības noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 852/2004 „Par pārtikas produktu higiēnu” II pielikuma III nodaļā. Medniekiem ir jānodrošina nomedīto dzīvnieku liemeņu un subproduktu atvēršana:

- lielo savvaļas dzīvnieku liemeņi jāatvērš līdz temperatūrai, kas visās liemeņa daļās nav augstāka par +7°C;
- mazo savvaļas dzīvnieku liemeņi jāatvērš līdz temperatūrai, kas visās liemeņa daļās nav augstāka par +4°C;
- subprodukti ir jāatvērš līdz temperatūrai, kas nav augstāka par +3°C.

Mednieku pienākums ir 48 stundu laikā paziņot PVD pilnvarotam veterinārārstam par veterināri sanitārās ekspertīzes veikšanu nomeditajiem dzīvniekiem. Pēc paziņojuma saņemšanas PVD pilnvarotā veterinārārsta pienākums ir veikt veterināri sanitāro ekspertīzi nomeditajiem dzīvniekiem, kā arī sniegt atzinumu par to izlietošanu tālāk pārtikā. Pirms medijumu pārstrādes un pārvadāšanas mednieku pienākums ir ievērot medijuma iegūšanas legalitāti saskaņā ar LR MK 2007. gada 28. augusta noteikumiem Nr. 589.

Tālākie medijuma pārstrādes procesi ir līdzīgi, kā pārstrādājot no mājdzīvniekiem iegūtu gaļu.

Sagatavoja LLKC Lopkopības nodaļas konsultants – eksperts veterinārmedicinā Dainis Arbidāns

AUGKOPIĀ

Prasības kultūraugu mēslošanas plānošanai

Prasības pēc mēslojuma kultūraugiem ir atšķirīgas un tiem ir nepieciešama sabalansēta mēslošanas sistēma ar optimālu augu barības elementu attiecību, kas nodrošinātu kvalitatīvu un augstu ražas līmeņa ieguvu. Piedāvāto mēslošanas līdzekļu sortiments šobrīd ir plašs, tādēļ ir svarīgi izvēlēties piemērotāko un ekonomiski izdevīgāko mēslojuma veidu un devu, kas būtiski palīdzēs ietaupīt līdzekļus un samazināt produkcijas pašizmaksu.

Kultūraugu mēslošanas plānošanas uzdevums ir izveidot saimniecības apstākļiem piemērotu un optimālu kultūraugu mēslošanas shēmu, lai sasniegtu plānoto ražības līmeni, racionāli izmantojot mēslošanas līdzekļus. Lai izstrādātu mēslošanas plānu un aprēķinātu nepieciešamo mēslojumu un devu, jāņem vērā:

- audzējamais kultūraugs, plānotās ražas lielums;
- augsnes agroķīmiskās īpašības un tajā esošais barības vielu nodrošinājums (izmantojot augšņu agroķīmiskās izpētes datus):
 - granulometriskais sastāvs;
 - organiskās vielas saturs, %;
 - augsnes reakcija pH_{KCl};
 - P₂O₅ saturs augsnē, mg/kg;
 - K₂O saturs augsnē, mg/kg;
- iepriekšējā gadā audzētais kultūraugs (priekšaug).

✓Kurām saimniecībām jāizstrādā mēslošanas plāns?

Saskaņā ar Ministru kabineta 2001. gada 18. decembra noteikumiem Nr. 531 „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskas darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” īpaši jutīgajās teritorijās ir jāizstrādā kultūraugu mēslošanas plāns saimniecībām, kas mēslošanas līdzekļus lieto 20 ha un lielākā platībā, bet augļu un dārzeņu saimniecībās – 3 ha un lielākā platībā.

No 2009. gada 1. jūlija pēc administratīvi teritoriālās reformas stāšanās spēkā īpaši jutīgo teritoriju robežas ir Dobeles, Auces, Tērvetes, Jelgavas, Ozolnieku, Bauskas, Vecumnieku, Iecavas, Rundāles, Babītes, Mārupes, Olaines, Ķekavas, Baldones, Salaspils, Stopiņu, Ropažu, Garkalnes, Carnikavas, Saulkrastu, Sējas, Ādažu, Inčukalna, Siguldas, Krimuldas un Mālpils novada administratīvās teritorijas robežas, izņemot Vecumnieku novada Valles pagastu un Kurmesnes pagastu, Krimuldas novada Lēdurgas pagastu, kā arī Rīgas un Jūrmalas pilsētas administratīvās teritorijas robežu.

✓Normatīvo aktu prasības, izstrādājot mēslošanas plānu

- saimniecība katru gadu sagatavo kultūraugu mēslošanas plānu katram laukam ne vēlāk kā līdz kultūraugu sējai vai stādīšanai, ilggadīgajiem sējumiem un stādījumiem – līdz veģetācijas sākumam, kā arī kultūraugu mēslošanas plāna kopsavilkumu kārtējā gada ražai;
- mēslošanas plānu un tā kopsavilkumu izstrādā vienam gadam, pamatojoties uz augšņu agroķīmiskās izpētes datiem, kas nav vecāki par 5 gadiem, un līdz 15. maijam iesniedz Valsts augu aizsardzības dienestā. Ja sagatavotajā kultūraugu mēslošanas plānā kāds rādītājs (piem., lauka platība) ir būtiski mainīts, tad precizēto plānu iesniedz līdz 15. jūnijam;
- lai ierobežotu augsnes eroziju un barības vielu izskalošanos rudens un ziemas periodā, saimniecībā lauksaimniecībā izmantojamai zemei jābūt vismaz 50% aizņemtai ar augiem vai pēcplaujas atliekām – minimāla augu veģetācija (zaļās platības);
- jānodrošina, lai iestrādātais slāpekļa daudzums ar kūtsmēsliem nepārsniegtu 170 kg/ha, kas atbilst 1,7 dzīvnieku vienībām;
- maksimāli pieļaujamo slāpekļa minerālmēsļu normu (MK noteikumu Nr. 531 1. pielikums) drīkst pārsniegt, ja bilances intensitāte konkrētā laukā slāpeklim nepārsniedz 120 %.

✓Prasības mēslošanas plānu izstrādes dokumentācijai saimniecībā:

- saimniecība
- veic augšņu agroķīmisko izpēti (kartēšanu) ne retāk kā reizi piecos gados un glabā vismaz piecus gadus;
- izstrādā mēslošanas plānu un kopsavilkumu (1. tabula) divos eksemplāros – vienu glabā saimniecībā, bet otru vienreiz gadā – līdz 15. maijam iesniedz Valsts augu aizsardzības dienestā;
- kultūraugu mēslošanas plānā jāiekļauj šāda informācija:
 - saimniecības nosaukums un atrašanās vieta,
 - lauka numurs, platība hektāros (ha),
 - audzējamais kultūraugs, tā šķirne, izmantošanas veids un plānotā raža,
 - iepriekšējā gadā audzētais kultūraugs (priekšaug),
 - slāpekļa (N), fosfora (P₂O₅) un kālija (K₂O) iestrādes norma (kg) uz vienu hektāru,
 - ar organisko mēslojumu (organiskā mēslojuma veids) iestrādātais slāpekklis, fosfors un kālijs (turpmāk – NPK),
 - ar minerālmēsliem iestrādātais NPK, norādot minerālmēsļu veidu, daudzumu (svars kg) uz vienu hektāru un visā lauka plātībā,
 - citi bilances faktori;
 - jāveic lauku vēstures uzskaitē un dokumenti jāglabā vismaz trīs gadus;

- jāuzskaita un jādokumentē visi saimniecībā iegādātie un izlietotie minerālmēsli, norādot mēslošanas līdzekļa nosaukumu, pamatsastāvu un daudzumu; uzskaites dokumenti jāglabā vismaz trīs gadus;
- jāuzskaita un jādokumentē visu veidu iegūtie, iegādātie un pārdotie kūtsmēsli; uzskaites dokumenti ir jāglabā vismaz trīs gadus.

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra augkopības speciālisti palīdzēs izstrādāt mēslošanas un augu aizsardzības plānu un kopsavilkumu saimniecībā audzētajiem kultūraugiem, sagatavot kultūraugu mēslošanas un augu aizsardzības tehnoloģiskās shēmas, sastādīt lauku vēstures un augu maiņas plānu, kā arī minerālmēsli un kūtsmēsli lietošanas uzskaites žurnālu.

Informāciju sagatavoja LLKC Augkopības nodaļas konsultants Andris Skudra
tālr. 29445090

Kultūraugu mēslošanas plāna kopsavilkuma veidlapa

Nr.p.k.	Norādāmā informācija	Mērvienība	Daudzums
1	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	ha	
2	NPK daudzums plānotās ražas ieguvei		
2.1	N	kg	
2.2	P ₂ O ₅	kg	
2.3	K ₂ O	kg	
3	NPK masa iestrādātajos kūtsmēslos		
3.1	N	kg	
3.2	P ₂ O ₅	kg	
3.3	K ₂ O	kg	
4	NPK masa iestrādātajos minerālmēslos		
4.1	N	kg	
4.2	P ₂ O ₅	kg	
4.3	K ₂ O	kg	
5	Starpība starp iestrādāto NPK un nepieciešamo daudzumu plānotās ražas ieguvei		
5.1	N	kg	
5.2	P ₂ O ₅	kg	
5.3	K ₂ O	kg	
6	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņemta ar minimālu veģetāciju rudens un ziemas periodā	%	
7	Lauksaimniecības dzīvnieku skaits saimniecībā (pa dzīvnieku grupām un turēšanas veidiem)		
7.1		gab.	
7.2		gab.	
7.3		gab.	
8	Kopējais lauksaimniecības dzīvnieku skaits	DV	
9	Dzīvnieku vienības uz 1 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes	DV / ha	
10	Kūtsmēsli iestrādei nepieciešamā lauksaimniecībā izmantojamās zemes platība	ha	

TEHNISKO PAKALPOJUMU CENAS

Tehnisko pakalpojumu cenas Latvijā 2009. gadā

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” ir apkopojis tehnisko pakalpojumu cenas Latvijā par 2009. gadu.

Salīdzinot 2009. gada rezultātus ar iepriekšējo gadu tehnisko pakalpojumu cenām, ir vērojama tendence tām samazināties. Iepriekš cenas katru gadu nedaudz palielinājās, bet 2009. gada samazinājumu noteikti ir ietekmējusi kopējā situācija valsts ekonomikā un lauksaimniecībā, kad saimnieki centās samazināt saimniekošanas izmaksas. Līdz ar lauksaimnieku maksātspējas samazināšanos kritās pieprasījums pēc tehniskajiem pakalpojumiem, tāpēc pakalpojumu sniedzēji bija spiesti cenas samazināt. Samazinājās arī degvielas cenas, kas ir svarīgs faktors, nosakot pakalpojumu cenas.

Tehnisko pakalpojumu cenu apkopojums veikts, pamatojoties uz novadu lauku attīstības speciālistu visos Latvijas reģionos savākto un iesūtīto informāciju par 53 dažādiem tehniskajiem pakalpojumiem – šķīvošanu, organisko un minerālmēslu izkliešanu, aršanu, kultivēšanu, dziļjirdināšanu, frēzēšanu, planēšanu, graudaugu un biešu sēšanu,

pievelšanu, kombinēto augsnes apstrādi, sējumu ecēšanu, biešu rušināšanu, kartupeļu stādīšanu un vagošanu, smidzināšanu, zāles pļauju, vālošanu, presēšanu ķīpās un rituļos, savācējpiekabes izmantošanu, graudaugu kulšanu, salmu un zāles smalcināšanu, kartupeļu lakstu pļaušanu, kartupeļu kratišanu un novākšanu ar kombainu, graudu kaltēšanu, tīrišanu, malšanu, kodiņāšanu, kā arī dažādu jaudu traktoru nomu un kravas automobiļa izmantošanu.

Apkopojot datus bija redzams, ka pa reģioniem cenas būtiski neatšķiras. Ir tādu pakalpojumu cenas, kuras augstākas ir Zemgalē un Vidzemē (piemēram, aršana un augsnes apstrāde), tomēr dažas cenas ir augstākas arī Kurzemē un Latgalē (piemēram, kartupeļu stādīšana un vagošana).

Novadu lauku attīstības speciālisti uzsver, ka daudzos novados nav specializētu pakalpojumu sniedzēju, šis tirgus valstī ir ļoti neliels. Tehnikas pakalpojumus lielākoties sniedz saimnieki, kuri paši nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu un pakalpojumus sniedz, kad savā saimniecībā darbi ir izdarīti, līdz ar to tas nav viņu pamatdarbs.

Tehniskie pakalpojumi	Mērvienība	2009	Max 2009	Min 2009
1	2	3	4	5
Šķīvošana	Ls/ha	20,86	25,23	16,27
Organisko mēslu izkliešana	Ls/t	3,29	4,81	1,71
Aršana (korpusu skaits)				
3 korpusu arkls	Ls/ha	32,21	34,81	30,05
4 korpusu arkls	Ls/ha	33,67	35,17	31,47
5 korpusu arkls	Ls/ha	34,49	37,63	31,17
Kultivēšana (darba platums)				
2-4 m	Ls/ha	17,80	20,72	16,62
4-6 m	Ls/ha	17,35	19,63	16,38
virs 5 m	Ls/ha	17,54	21,00	11,75
Dziļjirdināšana	Ls/ha	24,71	29,31	15,00
Frēzēšana	Ls/ha	26,01	28,63	23,44
Planēšana	Ls/ha	17,32	28,00	11,19
Augsnes kombinētā apstrāde*	Ls/ha	28,12	33,29	15,00
Graudaugu sēšana	Ls/ha	16,43	19,73	13,41
Sējmašīna, kas kombinēta ar augsnes apstrādes agregātiem**	Ls/ha	28,62	34,85	24,00
Biešu sēšana	Ls/ha	24,50	40,00	11,00
Pievelšana	Ls/ha	9,78	10,67	8,72
Sējumu ecēšana	Ls/ha	10,62	13,40	8,00
Biešu rušināšana	Ls/ha	15,26	20,00	10,79
Kartupeļu stādīšana	Ls/ha	40,73	49,67	32,51
Kartupeļu vagošana	Ls/ha	20,86	26,31	17,17

Tehniskie pakalpojumi	Mērvienība	2009	Max 2009	Min 2009
Smidzināšana	Ls/ha	11,71	15,27	10,00
Minerālmēsļu izkliešana	Ls/ha	9,37	11,24	6,88
Zāles pļauja:				
Traktors + pļaujmašīna	Ls/ha	23,12	25,69	21,68
Pašgājējplaujmašīna	Ls/ha	24,98	28,64	22,28
Vālošana -ārdisana	Ls/ha	14,73	16,29	13,23
Presēšana ķipās	Ls/ha	25,02	29,71	18,33
Presēšana rituļos				
siens	Ls/ha	35,71	41,00	28,85
skābbarība (ieskaitot plēvi)	Ls/ha	241,74	337,50	176,25
Zāles smalcināšana	Ls/ha	28,59	35,00	24,62
Savācējpiekabe	Ls/ha	21,69	26,50	16,06
Graudaugu kulšana (hedera platums)				
3-4 m heders	Ls/ha	36,85	39,93	33,33
4-5 m heders	Ls/ha	38,69	41,98	36,59
5-6 m heders	Ls/ha	38,49	40,30	36,67
Salmu smalcināšana	Ls/ha	21,92	28,00	14,75
Kartupeļu lakstu pļaušana	Ls/ha	19,11	23,23	15,42
Kartupeļu kratīšana	Ls/ha	57,14	75,24	46,67
Kartupeļu novākšana ar kombainu	Ls/ha	119,19	140,00	96,00
Graudu kaltēšana	Ls/t%	3,63	5,29	1,50
Graudu tīrīšana	Ls/t	4,38	5,59	3,25
Graudu malšana	Ls/t	11,93	12,75	11,29
Graudu kodināšana	Ls/t	10,29	17,50	7,00
Traktoru noma (dzinēja jauda)				
līdz 20 Zs	Ls/h	14,02	15,00	12,05
20-40 Zs	Ls/h	11,11	12,00	9,10
50-70 Zs	Ls/h	12,33	14,54	10,10
80-100 Zs	Ls/h	14,37	15,93	12,82
110-150 Zs	Ls/h	16,49	18,27	14,33
160-250 Zs	Ls/h	17,90	20,80	14,68
virs 250 Zs	Ls/h	16,31	20,25	13,68
kāpurķēžu traktors līdz 100 Zs	Ls/h	17,52	20,00	15,00
kāpurķēžu traktors virs 100 Zs	Ls/h	20,55	30,00	15,00
Kravas automobīlis (kravnesība)				
līdz 1,5t	Ls/km	0,35	0,48	0,25
1,5-10,0 t	Ls/km	0,44	0,48	0,40
virs 10,0 t	Ls/km	0,51	0,55	0,49

* tas ietver frēzi vai diskus, veltņus u.c

** tas varētu ietvert papildus minerālmēsļu iestrādi, diskus vai frēzi u.c.)

👉 Apkopotie dati neatspoguļo Latvijas vidējos rādītājus, tie ir izmantojami tikai informatīvos nolūkos. Tehnisko pakalpojumu cenu apkopojums par 2009. gadu ir pieejams LLKC mājaslapā www.llkc.lv sadaļā *Bibliotēka*, kur ir atrodami arī tehnisko pakalpojumu cenu apkopojumi par iepriekšējiem gadiem.

Sagatavoja LLKC Ekonomikas nodaļas vecākā speciāliste Elina Ozola

LOPKOPĪBA

Izmaiņas pārraudzības inventāra pārbaudes un dokumentēšanas kārtībā

Sākot ar 2010. gada janvāri, ir notikušas izmaiņas pārraudzības inventāra pārbaudes un dokumentēšanas kārtībā saskaņā ar grozījumiem MK noteikumos Nr. 811 „Slaucamo govju pārraudzības kārtība”, kas stājas spēkā 2009. gada 10. oktobrī (MK 06.10.2009. noteikumu Nr. 1144 redakcija).

Piena daudzuma noteikšanai izmanto nebojātus mērīšanas līdzekļus, kas atbilst Starptautiskās dzīvnieku pārraudzības komitejas vadlīnijām. Lai konstatētu piena daudzuma mērīšanas līdzekļa atbilstību šajās vadlīnijās noteiktajām prasībām, institūcija, kas ar Lauksaimniecības datu centru ir noslēgusi līgumu par Starptautiskās dzīvnieku pārraudzības komitejas vadlīniju ievērošanu savā darbībā, pārbauda mērīšanas līdzekli reizi divos gados vai biežāk, ja tas noteikts Starptautiskās dzīvnieku pārraudzības komitejas vadlīnijās. Lauksaimniecības datu centrs informāciju par institūcijām, kas pārbauda piena daudzuma mērīšanas līdzekļus, ievieto savā mājaslapā www ldc.gov.lv. Ja piena daudzuma mērīšanas līdzeklis atbilst Starptautiskās dzīvnieku pārraudzības komitejas vadlīnijām (MK noteikumu 22. punkts), uz tā izvieto marķējumu. Marķējumā norāda gadu un mēnesi, kad mērīšanas līdzeklis ir pārbaudīts un kad mērīšanas līdzekli nepieciešams pārbaudīt atkārtoti.

Institūcija, kas pārbauda piena daudzuma mērīšanas līdzekļus, reizi mēnesī elektroniski nosūta Lauksaimniecības datu centram mērīšanas līdzekļu pārbaudes rezultātus, norādot pārbaudes laiku un informāciju par mērīšanas līdzekļa atbilstību nepieciešamajām prasībām.

Atbilstoši šo noteikumu prasībām SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” nodrošina pārraudzības inventāra pārbaudi:

- piena mērkannas, mērtraukus un III vai IV klases svarus – ar periodiskumu vienu reizi divos gados;
- mehāniskos un elektroniskos piena mērītājus – ar periodiskumu ne retāk kā vienu reizi gadā.

Pārraudzības inventāru pārbaude notiek katru darba dienu no 8.30 līdz 16.00. Otrdienās pārraudzības inventāra pārbaude notiek pēc iepriekšēja saskaņojuma ar pārbaudes speciālistu Hariju Jēkabsonu pa tālr. 26674146; 29784780.

Elektronisko piena mērītāju pārbaude notiek pēc iepriekšēja saskaņojuma ar Lopkopības nodaļas speciālistu Ilmāru Gruduli (tālr. 28655396).

Nododot pārraudzības inventāru pārbaudei, nepieciešama šāda informācija:

- uzņēmuma rekvizīti;
- ganāmpulka numurs, kurā tiks izmantots pārraudzības inventārs vai pārrauga, kuram pieder pārraudzības inventārs, sertifikāta numurs.

Sagatavots LLKC Lopkopības nodaļā

SVARĪGĀKIE DATUMI, KURUS LAUKU UZŅĒMĒJS NEDRĪKST AIZMIRST 2010. GADA APRĪLĪ

	Terminis	Marts					Aprīlis					Majis			
		1	5	10	15	20	24	31	1	5	14	15	20	30	1
Platību maksājumi	Pēdējais datums, līdz kuram visa iegūtā raža jāpiegādā atzītam savācējam/pārstrādātājam, ar kuru noslēgts līgums, ja velas saņemt atbalsta maksājumu par enerģētisko kultūraugu platībām														
Lauku attīstības programmas pasākumi	Turisma aktivitāšu veicināšana														
	Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana														
	Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem														
	Mieža ekonomiskās vērtības uzlabošana **														
Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta pasākumi	Kompensācijas zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem) pēc pilnīgas zvejas darbību pārtraukšanas														
	Zveja iekšējās ūdeņos														
	Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitāte														
Nacionālās subsīdijas	Iesniegums par pārraudzībā esošu gaļas šķirņu ciltsgrāmatā uzņemtu tīršķirnes zīdītāģovi šķirnes dzīvnieku audzēšanas saimniecībā *														
	Iesniegums par gaļas šķirņu tīršķirnes zīdītāģovi un teļi *														
	Iesniegums par vismaz 2. pakāpes krustojuma gaļas šķirņu zīdītāģovīm un teļi *														
	Iesniegums par pārraudzībā esošu, sertificētu tīršķirnes vaislas bulli *														
	Atbalsts kultūraugu genofonda saglabāšanai un izlases sēklas kvalitātes uzlabošanai														
Gramatveidība un nodokļi	Investīciju veicināšana lauksaimniecībā														
	Riska samazināšana														
	Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)														
	Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)														
	Darījumu kvītis														
	Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas														
	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis														
	Uzņēmumu ienākuma nodoklis														
	Gada pārskats														

* Iesniegumu iesniedz šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācija

** Par projektu pieņemšanas noslēgumu tiks ziņots laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"

Terminis, kura laikā var iesniegt pieteikumu, iesniegumu vai atskaiti.

Iesniegumu un atskaitu apkopošanas datums vai iesniegšanas beigu datums.

Ja atskaites iesniedz, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS)

SIA "LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS" PIEDĀVA

Bez maksas kursi

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" Valsts Lauku tīkla pasākumu ietvaros organizē bezmaksas kursuzemnieku, piemājas saimniecību vadītājiem, speciālistiem un darbiniekiem. Sīkāka informācija dota tabulā.

Nr.p.k.	Tēma	Norises laiks	Norises vieta	Dalībnieki	Atbildīgā persona	Galvenie jautājumi
1.	Piena šķirņu ganāmpulku produktivitātes uzlabošana pārraudzībā esošām saimniecībām	24.03.2010 plkst 10.00	Ozolnieki, Ozolnieku nov. Rīgas iela 34	Saimniecību vadītāji, darbinieki, dzīvnieku pārraugi piena šķirņu govkopībā	I. Kalnītis tālr. 29175921, 63050235	1. Slaucamo govju ilgmūžība, tās nozīme. 2. Kvalitatīva piena nodrošinājums. Lektors: asoc. prof. Daina Kairiša LLU 3. Ekonomiskās saimniekošanas pamatprincipi govkopībā. Lektors: konsultants-eksperts veterinārmedicinā Dainis Arbidāns LLKC
2.	Piena šķirņu ganāmpulku produktivitātes uzlabošana pārraudzībā esošām saimniecībām	29.04.2010. plkst.10.00	Priekulu nov. Priekulu pag. Dārza iela 12	Saimniecību vadītāji, darbinieki, dzīvnieku pārraugi cūkkopības nozarē	I. Kalnītis tālr. 29175921, 63050235	1. Cūkkopības nozares raksturojums 2. Jaunākā informācija par izmaiņām normatīvajos dokumentos. Valsts atbalsts cūkkopībā. Lektors Uldis Eiduks Cūkkopības ciltsdarba centrs 3. Dzīvnieku labturības prasības cūkkopībā. Lektors: konsultants-eksperts veterinārmedicinā Dainis Arbidāns LLKC. 4. Cūku liemeņa klasifikācija un gaļas kvalitāte. Lektors: Inga Skādule Pārītkas veterinārais dienests
4.	Gaļas šķirņu ganāmpulka produktivitātes uzlabošana pārraudzībā esošām saimniecībām	18.03.2010 plkst 10.00	Kuldīga Liepājas iela 14	Saimniecību vadītāji, darbinieki, dzīvnieku pārraugi gaļas šķirņu govkopībā	I. Kalnītis tālr. 29175921, 63050235	1. Jaunākā informācija par izmaiņām normatīvajos dokumentos. Valsts atbalsts gaļas šķirņu govkopībā. Lektors: Ligija Ozoliņa Zemkopības ministrija 2. Ciltsdokumentu kārtošana. Šķirņu un vaislinieku izvēle gaļas šķirņu govkopībā. Lektors: Ieva Freidenfelde Latvijas gaļas liellopu audzētāju asociācija 3. Kontrolbarošana gaļas šķirņu govkopībā. Elektroniskā ciltskarīte, tās izmantošana. Lektors: Inga Muižniece ABC projekts
5.	Produktivitātes uzlabošana pārraudzībā esošām saimniecībām bišķopībā	31.03.210 plkst 10.00	Ozolnieki, Ozolnieku nov. Rīgas iela 34	Bišķopības speciālisti un intereenti	I. Kalnītis tālr. 29175921, 63050235	1. Bišķopības aktuālie jautājumi 2. Pārraudzības „B” metodes apliecību maiņa Mācību programma tiks precizēta 2 nedēļas pirms kursiem
6.	Produktivitātes uzlabošana pārraudzībā esošām saimniecībām Kazkopībā	14.04.2010 plkst 10.00	Rīga Zemkopības ministrija, Republikas lauk. 2	Kazkopības nozares speciālisti un intereenti	I. Kalnītis tālr. 29175921, 63050235	1. Kazkopības aktuālie jautājumi 2. Pārraudzības „B” metodes apliecību maiņa Mācību programma tiks precizēta 2 nedēļas pirms kursiem
7.	Produktivitātes uzlabošana pārraudzībā esošām saimniecībām Trušķopībā	20.04.2010 plkst.10.00	Ozolnieki, Ozolnieku nov. Rīgas iela 34	Trušķopības nozares speciālisti un intereenti	I. Kalnītis tālr. 29175921, 63050235	1. Trušķopības aktuālie jautājumi 2. Pārraudzības „B” metodes apliecību maiņa Mācību programma tiks precizēta 2 nedēļas pirms kursiem

LAUKU ATTĪSTĪBA

Valsts Lauku tīkla speciālists katrā novadā

Ņemot vērā iepriekšējos gados labi novērtēto lauku attīstības speciālistu darbu lauku teritorijās, tika meklētas iespējas to turpināt, kā rezultātā Valsts Lauku tīklā 2009. gada beigās Latvijas novados darbu uzsāka 64 speciālisti, bet līdz 2010. gada marta beigām darbā plānots pieņemt vēl 54 speciālistus. Sadarbībā ar novadu pašvaldībām speciālistus darbā pieņem SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”. Katrā novadā, izņemot trīs Pierīgas novadus (Carnikavas, Saulkrastu un Salaspils), strādās viens lauku attīstības speciālists. Šo Pierīgas novadu iedzīvotājiem un lauku uzņēmējiem iespēju robežās palīdzēs kaimiņu novadu speciālisti un Lejasdaugavas Lauku attīstības biroja speciālists. Divpadsmit Latvijas novados (Ventspils, Tukuma, Talsu, Kuldīgas, Saldus, Jelgavas, Limbažu, Rēzeknes, Madonas, Daugavpils, Gulbenes, Alūksnes) darbosies divi lauku attīstības speciālisti.

Novadu lauku attīstības speciālistu galvenie uzdevumi ir iedzīvotāju informēšana par Lauku attīstības programmas sniegtajām iespējām, kā arī semināru un apmācību organizēšana novada teritorijā par lauku iedzīvotājiem aktuāliem jautājumiem.

Katrā novadā pieņemšanas vietas ir vairākas. Sava novada lauku attīstības speciālista kontaktinformāciju, precīzas pieņemšanas vietas un darba laiku atradīsiet Valsts Lauku tīkla mājaslapā sadaļā *Kontakti* (www.laukutikls.lv/kontakti).

Sagatavoja Valsts Lauku tīkla speciāliste Zanda Dimanta

Nr. p. k.	Novads	Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	Tālrunis	E-pasts
1	Aglonas novads	Silvija Podskočaja	26263790	65600826	silvija.podskocaja@llkc.lv
2	Aizputes novads	Daiga Petrauska	20044580; 26124610		daiga.petrauska@llkc.lv
3	Aknīstes novads	Irēna Butkus	26262293	65237760	irena.butkus@llkc.lv
4	Alojas novads	Inga Možvillo	26423456		inga.mozvillo@llkc.lv
5	Alsungas novads	Santa Kreičmane	28809507	63351533	santa.kreicmane@llkc.lv
6	Alūksnes novads	Nikolajs Irtiševs	29489092		nikolajs.irtisevs@llkc.lv
7	Amatas novads	Inese Varekoja	26547561		inese.varekoja@llkc.lv
8	Apes novads	Ritma Kārklīņa	28615448		ritma.karklina@llkc.lv
9	Auces novads	Inta Viļuma	26739894	63745339	inta.viluma@llkc.lv
10	Baltinavas novads	Sarmīte Tabore	28399183		sarmite.tabore@llkc.lv
11	Balvu novads	Biruta Bogdane	28373477		biruta.bogdane@llkc.lv
12	Beverīnas novads	Ivo Markitāns	29158031		nikskevins@inbox.lv
13	Burtnieku novads	Inese Ozola	26457285		inka57@inbox.lv
14	Cēsu novads	Dace Čerkesova	29278538	64122100	dace.cerkesova@llkc.lv
15	Cesvaines novads	Māris Rauda	29420883	64852359	maris.rauda@llkc.lv
16	Ciblas novads	Agris Truksāns	28612349	65729027	agris.truksans@llkc.lv
17	Dagdas novads	Lūcija Nikitina	26226636	65681718	lucija.nikitina@delfi.lv
18	Daugavpils novads	Ruta Grustāne	29631396	65476846	ruta.grustane@llkc.lv
19	Daugavpils novads	Janīna Kursīte	29394131	65440982	janina.kursite@llkc.lv
20	Dundagas novads	Ilze Šteine	28717810		ilze.steine@llkc.lv
21	Durbes novads	Maija Lankupa	26263682	63484987	maija.lankupa@llkc.lv
22	Ērgļu novads	Diāna Suščenko	26117524		diana.suscenko@llkc.lv
23	Gulbenes novads	Sarmīte Muižniece	26371735; 26536230		sarmite.muizniece@llkc.lv
24	Ilūkstes novads	Marija Rēķe	28750085	65462066	marija.reke@llkc.lv
25	Jaunpiebalgas novads	Maija Ķikere	29131170	64107899	maija.kikere@llkc.lv
26	Jaunpils novads	Vita Petrova	28395266	63154964	vita.petrova@llkc.lv
27	Jēkabpils novads	Intra Kurme	26155829; 26547033	65228149	intra.kurme@llkc.lv
28	Kandavas novads	Skaidrite Šneidere	26404488	63107369	skaidrite.sneidere@llkc.lv
29	Kārsavas novads	Antonīna Babāne	29373163; 27873895	65733000	antonina.babane@llkc.lv
30	Kocēnu novads	Inese Bērziņa	26328943		inese.berzina@llkc.lv

Nr. p. k.	Novads	Vārds, uzvārds	Mobilais tālrunis	Tālrunis	E-pasts
31	Krāslavas novads	Viktoriņa Lene	29357269		viktoriņa.lene@llkc.lv
32	Krustpils novads	Aina Senkova	29326128	65228355	aina.senkova@llkc.lv
33	Kuldīgas novads	Inese Blūma	26474372	63343117	inese.bluma@llkc.lv
34	Kuldīgas novads	Ārija Rudlapa	26458646	63323448	arija.rudlapa@llkc.lv
35	Līgatnes novads	Dace Brēmane	26343817		dace.bremane@llkc.lv
36	Līvānu novads	Ilze Sola	28345107	65326333	ilze.sola@llkc.lv
37	Lubānas novads	Astrīda Ikauniece	28395276	64894491	astrida.ikauniece@llkc.lv
38	Ludzas novads	Marija Urža	26398344		marija.urza@llkc.lv
39	Madonas novads	Inguna Akmentiņa	29147469; 29164403	64807688	inguna.akmentina@llkc.lv
40	Mazsalacas novads	Rita Gluha	26362938		rita.gluha@llkc.lv
41	Naukšēnu novads	Antra Krievāne	29497504	64250954	antra.krievane@llkc.lv
42	Neretas novads	Danute Avena	26516730	65176489	danute.avena@llkc.lv
43	Pārgaujas novads	Daiga Kūriņa	26465544		daiga.kurina@llkc.lv
44	Pāvilostas novads	Aina Kreicberga	26423492	63453658	aina.kreicberga@llkc.lv
45	Pļaviņu novads	Inese Eiduka	29255047		inese.eiduka@llkc.lv
46	Preiļu novads	Elza Spodra Elste	28768996		elza-spodra.elste@llkc.lv
47	Priekules novads	Vizma Garkalne	29858340	63461453	vizma.garkalne@llkc.lv
48	Priekļu novads	Andra Seredina	29408994; 26171795	64130023	andra.seredina@llkc.lv
49	Raunas novads	Astrīda Paurniete	28381057		astrida.paurniete@llkc.lv
50	Rēzeknes novads	Anastasija Saleniece	28658199	64607183	anastasija.saleniece@llkc.lv
51	Riebiņu novads	Arnis Opolais	29198120		arnis.opolais@llkc.lv
52	Rojas novads	Inga Lēmane	26131764	63260290	inga.lemane@llkc.lv
53	Rucavas novads	Gatis Graudužis	26521798		gatis.grauduzis@llkc.lv
54	Rugāju novads	Velta Leone	28398550		velta.leone@llkc.lv
55	Rūjienas novads	Iveta Bunķe	29443651		iveta.bunke@llkc.lv
56	Rundāles novads	Ludmila Knoka	29293446	63962236	ludmila.knoka@llkc.lv
57	Salacgrīvas novads	Sandra Muskare	29148343		sandra.muskare@llkc.lv
58	Salas novads	Ligita Kadžule	26526895	65237707	ligita@inbox.com
59	Skrundas novads	Liene Brizga	28619252	63350464	liene.brizga@llkc.lv
60	Smiltenes novads	Laima Āboltiņa	29113631		laimamodrite@inbox.lv
61	Strenču novads	Gunita Kainaize	29452908	64729590	gunita.kainaize@llkc.lv
62	Talsu novads	Lita Jēce	29207673	63254834	lita.jece@llkc.lv
63	Tērvetes novads	Inita Gaņģe	26147268	63726012	inita.gange@llkc.lv
64	Vaiņodes novads	Inese Freiberga	29196937	63484912	inese.freiberga@llkc.lv
65	Valkas novads	Ilona Krūmiņa	29341748		ilona.krumina@llkc.lv
66	Varakļānu novads	Janīna Grudule	26543747		janina.grudule@llkc.lv
67	Vārkavas novads	Ilga Ušacka	28621460		ilga.usacka@llkc.lv
68	Vecpiebalgas novads	Benita Zvejniece	26589186		benita.zvejniece@llkc.lv
69	Vecumnieku novads	Aiga Saldābola	28705298	63945076	aiga.saldabola@llkc.lv
70	Viesītes novads	Ivars Vingris	26463352	65245492	ivars.vingris@llkc.lv
71	Viļakas novads	Anita Kokoreviča	26346394		anita.kokorevica@llkc.lv
72	Viļānu novads	Dace Geduševa		64662424	dace.geduseva@llkc.lv
73	Zilupes novads	Jānis Sjakste		65707317	janis.sjakste@llkc.lv
74	Austrumlatgales reģiona VLT speciālists	Artūrs Šķesters	29364196	64625254	arturs.skesters@llkc.lv
75	Austrumvidzemes reģiona VLT speciāliste	Sarmīte Svilāne	26384907	64307012	sarmite.svilane@llkc.lv
76	Dienvidkurzemes reģiona VLT speciāliste	Indra Āboliņa	28685672	63323448	indra.abolina@llkc.lv
77	Latgales reģiona VLT speciāliste	Terēze Brazeviča	28370906	65681102	tereze.brazevica@llkc.lv
78	Lejasdaugavas reģiona VLT speciāliste	Anita Anševica	26153365	65122566	anita.ansevica@llkc.lv
79	Vidzemes reģiona VLT speciāliste	Ziedīte Jirgensone	26425717	64023774	ziedite.jirgensone@llkc.lv
80	Zemgales reģiona VLT speciāliste	Raimonda Ribikauska	26316459	63927211	raimonda.ribikauska@llkc.lv
81	Ziemeļkurzemes reģiona VLT speciāliste	Sarma Rotberga	28381255	63122040	sarma.rotberga@llkc.lv

